

Rusija priešinas JAV gynybos planui

New Yorkas, balandžio 24 d. (NYT) — Dvi savaites prieš prezidentą Bill Clinton ir Boris Jelcin susitikimą Maskvoje Rusijos užsienio ministras Andrej Kozyrev pirmadienį išpėjo JAV administraciją ir Kongresą neplanuoti naujos gynybinės sistemos su trumpo nuotolio raketomis, rašo Barbara Crossette „The New York Times“ laikraštyje. Anot Kozyrevo, tolimesnė veikla gynybinės sistemos kryptimi gali sulėtinti pažangą nusiginklavimo sutartų derybose ir pakenkti tarpims JAV-Rusijos santykiams.

Apie raketinę gynybos sistemą buvo kalbama keliuose JAV ir Rusijos derybininkų susitikimuose, kurių metu amerikiečiai bandė patenkinti kai kuriuos rusų reikalavimus dar prieš įvykiantį prezidentų susitikimą Maskvoje.

Rusijos užsienio reikalų ministras atvyko į New Yorką kalbėti konferencijoje apie branduolinių ginklų plitimo stabdymą. Pasikalbėjimo komentodamas Amerikos ir Rusijos santykius, A. Kozyrev pripažino, kad per paskutiniuosius kelis metus Amerikos ir Rusijos padaryta pažanga ginklų kontrolės srityje yra įspūdinga. „Dabar pirmą kartą skridau iš Maskvos į New Yorką, žinodamas, jog į mane netaiko mano paties šalies raketos“, jis pasakė, turėdamas galvoje pirmą strateginių ginklų apribojimo sutartį — START-I, kuri įsigalėjo tik gruodžio mėnesį. „Ir grįždamas namo taip pat žinau, kad į mane netaiko Amerikos raketos“.

Savo kalboje konferencijoje Kozyrev taip pat gyrė branduolinių ginklų neplatintojį sutartį apie kurios pratęsimą buvo tariamasi konferencijoje, ir išreiškė stiprią paramą jos besąlyginiam ir neribotam pratęsimui.

Prieš savo kalbą konferencijoje duotame pasikalbėjime Rusijos Misijoje prie Jungtinių Tautų Andrej Kozyrev pasidžiaugė prezidento Clinton sprendimu vykdyti Maskvą Antrojo Pasaulinio karo užbaigimo iškilmioms ir susitikimui su prezidentu Borisu Jelcinu. „Labai svarbu pripažinti, kad sprendimas vykdyti Maskvą buvo absoliučiai teisingas“, pasakė Kozyrev, kalbėdamas anglų kalba. „Tuo pripažintame mūsų bendrai pasiektos pergalės istorinė vertė. Mes buvome sąjungininkai. Tai labai svarbu atieiti“. Kalbėdamas, kad Clinton dalyvavimas sustiprins augantį bendradarbiavimą, Kozyrev išreiškė, kad šis vizitas yra „pasmerktas pasisekti“ („doomed to succeed“), „doomed“ gali reikšti ir „lemtas“ ir „pasmerktas“, bet populiarioje anglų kalboje reiškia tik „pasmerktas“ — Red.).

Duotame pasikalbėjime Andrej Kozyrev kelis kartus sugrįžo prie JAV Kongreso ir administracijos pravedamus įgaliojimus tėti bent tyrimus, jei ne vystymą antiraketinės gynybos sistemos, kuri pajėgtų sunaikinti ateinančias trumpo nuotolio raketas. Problema yra ta, kad kai naujoji ginklų karta tokioje sistemoje pajėgs pagauti trumpo nuotolio raketas, ji jau bus ant slenksčio pajėgumo pataikyti ir į ilgesnio nuotolio raketas.

Ginklų kontrolės ekspertai sako, kad tokie dalykai gali

pažeisti 1972 m. antibalistinių raketų sutartį ir išgąsdinti rusus, jų tarpe ir Rusijos parlamento narius, kurie dabar turi ratifikuoti antrą strateginių arba ilgo nuotolio ginklų ribojimo sutartį, vadinamą START II. Netrukus dėl jos bus balsuojama ir JAV Senate, bet tikimasi, kad ten ją bus lengviau praveisti.

„Mano vertinimu, tiek JAV Kongresas, tiek ir Rusijos parlamentas ją ratifikuos ilgainiui. Ši sutartis atsako į abiejų šalių pačius svarbiausius interesus“, kalbėjo Andrej Kozyrev. Tuomet ir Rusija ir Jungtinės Valstijos galės pradėti START III sutarties derybas.

Bet, pabrėžė Kozyrev, rusai turi būti užtikrinti, kad nebus jokių naujų lenktynių į naujos klasės ginklus, ir kad 1972 m. sutartis nebus pažeista naujos trumpo ir vidutinio nuotolio gynybinės sistemos sukūrimu, kurios ir Rusija norėtų, bet tuo tarpu nepajėgia išvystyti.

JAV administracija tvirtina, kad JAV tenori išvystyti geresnę gynybinę sistemą lokaliems konfliktams. Nėra jokių trumpo ar vidutinio nuotolio raketų nutaikytų į Ameriką. Gindamas Rusijos pastangas padėti Irako prezidentui Saddam Hussein ir Serbijos prezidentui Slobodan Milosevič, jis pabrėžė Ameriką, kad žiūri moralės politikoje, sprendžiant kai kurias iš sunkiausių problemų pasaulinėje politikoje. „Niekomet neapšaukite demonaus politinių veikėjų. Politikoje nėra demonų“.

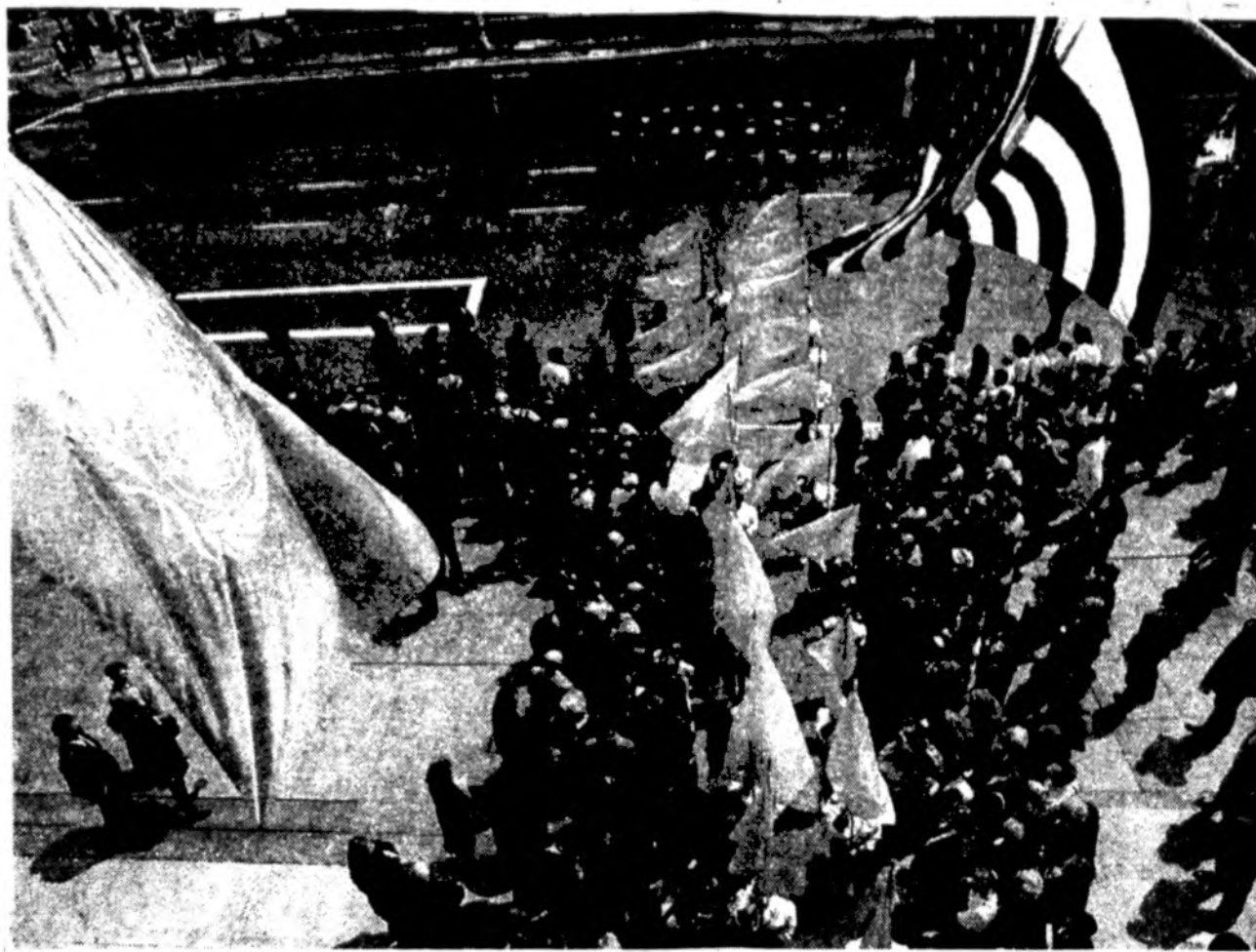
Rusijos užsienio ministras taip pat kritikavo „refleksinį Rusijos pasmerkimą“ kai tik iškyla nesutarimai ir, anot jo, viską su prastina tendencija, ypač JAV Kongrese. Ši tendencija pasireiškia, pvz., kai Rusijos sutartis Iranui parduoti branduolinių jėgainių arba priešinimasis NATO plėtimui interpretuojamas kaip jos grįžimas į imperialistinį galvojimą.

„Rusijoje matomos panašios tendencijos, kaip ir Jungtinėse Valstijose“, sakė Andrej Kozyrev. Jis klausė, kodėl skirtumai tarp JAV ir Rusijos yra išpučiami ir tuoj pat įvelkami į apokaliptines frazes, kai panašūs nesutarimai, sakysim, su Prancūzija ir Japonija, neišsiskaido tokių interpretacijų. Rusijos užsienio ministras išpėjo, jog tokios tendencijos tik duoda naujų argumentų opozicijai, nors „nesame perdėtai susirūpinę apie šią opoziciją“. Jis paaiškino: „Nesame susirūpinę, kad Žirinovskis ar komunistai grįžta į valdžią, mes tik nenorime sustiprinti jų pozicijų“.

Gaisras Kuršių Nerijoje

Vilnius, balandžio 25 d. (Elta) — Sekmadienį po pietų kilus gaisrui Smiltynėje, Kuršių Nerijos Nacionaliniame Parke, išdegė apie 60 hektarų Hageno kalvo pušyno plotų.

Daugiausia ugnis sunaikino šimtametį kalnapušių, kurios jau buvo atgyvenusios, kertamos ir vis atnaujinamos. Be to, išdegė maždaug 10 hektarų paprastų pušų, 30-40 metų amžiaus 10-15 metų aukščio jaunuolyno, kurio labiausiai gaila — kol vėl užaugs toks pat, teks laukti keletą dešimtmečių.

San Francisco mieste balandžio 25 d. studentai nešė Jungtinių Tautų vėliavas į iškilmės Herbst teatre paminėti Jungtinių Tautų Chartos 50 metų sukaktį. Tą dieną 1945 m. San Francisco mieste prasidėjo iki birželio 26 d. trukusi Jungtinių Tautų Konferencija dėl tarptautinio susiorganizavimo, kurios metu buvo sukurta Jungtinių Tautų Charta. Konferencijoje dalyvavusi 51 valstybė tapo pirmomis Jungtinių Tautų narėmis.

Rusija stiprins Baltijos laivyną

Vilnius, balandžio 20 d. (LA) — Ypatingas Rusijos vadovų dėmesys Baltijos karo laivynui vertintinas ir kaip atsakomoji reakcija į ketinimus plėsti NATO rytų link, pareiškė Rusijos karinio jūrų laivyno vadas admiras Feliks Gromov, balandžio 17 d., atvykęs į Karaliaučius tikrinti Baltijos karo laivyno parengties ir žiemos mokymų rezultatus, rašo „Lietuvos aidas“.

„Rusija neketina nieko pulti, o prie jos sienų kuriamas galingas karinis bei politinis blokas negali nekelti susirūpinimo“, sakė admiras. Todėl, pasak jo, Baltijos kariniam laivynui keliami „ypatinga užduotis“ — saugoti vakarines Rusijos sienas.

NVS šalys nevykdo gynybos įsipareigojimų

Vilnius, balandžio 20 d. (LA) — Devynios Nepriklausomų Valsybių Sandraugos (NVS) šalys (iš dvylikos) yra pasirašiusios kolektyvinės gynybos sutartį, bet savo įsipareigojimų nevykdo. Rusija ypač susirūpinusi, kad Vidurinės Azijos valstybės — Kazachstanas ir Kirgizija — siunčia mažai karių į Tadžikistaną, rašo „Lietuvos aidas“.

Apie tai devynių šalių gynybos ministrų pasitarime kalbėjo NVS intervencinių pajėgų vadas Tadžikistane Valerij Petrikejev. Pasak jo, reikia suaktyvinti sutarties mechanizmus, kad visos NVS šalys siųstų karių į Tadžikistaną ir suteiktų jam ekonominę paramą. Petrikejev pažymėjo, kad didžiausi simulantai — Kazachstanas ir Kirgizija.

Dabar Tadžikistane yra apie 20,000 NVS karių, daugiausia rusų. Jie padeda buvusiam komunistui Emomali Rachmonov kovoti su sukilėliais įsikūrusiais Afganistane. Paliubos baigiasi balandžio 26 dieną. Pastaruoju metu jų ir nebuvo laikomasi: pasienio susirėmimuose žuvo apie 200 sukilėlių ir 41 NVS karys.

Nežinoma, ar atsiktiktumas, bet devynių NVS šalių gynybos ministrų susitikimas vyks Maskvoje tuo pat metu, kaip ir

Balandžio 20 ir 21 d. Karaliaučiuje įvyko tarptautinė konferencija, skirta Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje gyvenančių rusų problemoms. Kaip pranešė Karaliaučiaus krašto administracijos Tautybių skyriaus viršininkas Jevgenijus Čalajuskas, konferencijoje dalyvaus rusų bendruomenių Baltijos šalyse atstovai ir Rusijos pasiuntinybės Vilniuje tarnautojai.

Konferencijos tikslas — plėsti bendradarbiavimą su tėvynainiais, kurie po Sovietų Sąjungos žlugimo liko „artimajame užsienyje“. Pasak Čalajusko, „mūsų tėvynainiai neturi jausti izoliacijos trijose Baltijos respublikose“.

Kitame prancūzų žinių agentūros AFP pranešime iš Maskvos sakoma, kad pakeistas NVS intervencinės kariuomenės Tadžikistane vadas. Petrikejevo kadencija baigėsi. Vadu paskirtas generolas Valentin Bobryšev.

Sunku atkurti prez. Smetonos sodybą

Vilnius, balandžio 15 d. (LR) — Vasario mėnesio pradžioje Ukmergės rajone viešėjęs prezidentas Algirdas Brazauskas pažadėjo pasirūpinti, kad būtų įamžintas pirmojo Lietuvos valstybės prezidento Antano Smetonos atminimas.

Šią savaitę rajoną pasiekė žinia apie ilgai lauktą paramą. Prezidentas pritarė Susisiekimo ministerijos sprendimui — išsifaltuoti kelią nuo autostrados iki Užugirio. Už skirtus 791,000 litų šį darbą dar šiais metais numato atlikti akcinė bendrovė „Ukmergės keliai“.

Prezidentas, lankydamasis Užugiryje, pažadėjo paremti ir A. Smetonos lėšomis pastatytos mokyklos kapitalinį remontą. Tam darbai skirta 150,000 litų. Paminklotvarkos departa-

Naujos oro kontrolės nuostatos bus griežtesnės

Vilnius, balandžio 25 d. (Elta) — Naujosios Lietuvos Respublikos oro erdvės kontrolės naudojimo taisyklės jau netrukus bus parengtos, ir tai bus padaryta dar pavasari, teigia Lietuvos krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius. Jis kol kas atsisako komentuoti šį dokumentą, tačiau pažymi, kad naujosios normos bus kur kas griežtesnės nei iki šiol galiojusios oro erdvės kontrolės naudojimo laikinosios taisyklės.

Beje, jau pradėti koordinuoti kariškių ir civilių aviatorių veiksmams kontroliuojant Lietuvos oro erdvę. Drauge su Susisiekimo ministerija dabar svarstoma, kokią techniką geriausia įsigyti. Čia iškyla viena problema — kariškių ketinamas įsigyti naujus radarus būtinai reikia derinti su civilių aviatorių jau turimais „Thomson“ firmos įrengimais.

Linkevičius pažymėjo, kad naujos Lietuvos oro erdvės kontrolės sistemos sukūrimas kainuos 10 milijonų dolerių, todėl būtinai teks kreiptis pagalbos į Vakarų valstybes.

Prezidentas atmets kaltinimus dėl partijos turto „plovimo“

Vilnius, balandžio 24 d. (Elta) — Buvusiai nepriklausomai Lietuvos Komunistų Partijai bei dabartinei Lietuvos Demokratinėi Darbo partijai iškelti kaltinimai dėl pinigų „plovimo“ yra visiškai nepagrįsti, pareiškė prezidentas Algirdas Brazauskas reguliariame pirmadienio pasikalbėjime per Lietuvos

mentas jau pradėjo rengti buvusios Antano Smetonos sodybos atstatymo projektą. Daug darbų turės atlikti istorikai — jiems teks atkurti pirmojo Lietuvos valstybės prezidento sodybos pastatą, jo vidų. Pasak Ukmergės krašto tyros muziejaus darbuotojų, tai bus be galo sunkus darbas: autentiškų A. Smetonos daiktų beveik nėra išsaugota, turimos nuotraukos perfotografuotos iš laikraščių bei žurnalo „Nors A. Smetonos batų raištelį turėjome“, guodėsi muziejaus darbuotojos.

Jelcinas paskelbė laikinas paliaubas Čečėnijoje

Maskva, balandžio 25 d. (NYT) — Matyt bijodamas, kad Antrojo Pasaulinio karo baigimo iškilmių Maskvoje neįvyks, Rusijos viešųjų santykių fiasko, Rusijos prezidentas Boris Jelcinas išsakė tris savaites sustabdyti karo veiksmus Čečėnijoje, pradedant penktadienį.

Kaip praneša Michael Specter „The New York Times“ dienraštyje, jau keturis mėnesius besitęsiantis karas, kurį daug kas tiek Rusijoje, tiek ir užsienyje pavadino bereikalingai žiauriu ir ištęstu, Čečėnijos sostinė Grozną ir kitus miestus beveik sulgino su žeme. JAV prezidentas Bill Clinton, nors iš pradžių drovėdamasis atvirai pasmerkti Rusijos karinius veiksmus Čečėnijoje, beveik buvo nusprendęs nedalyvauti sąjungininkų pergalės Europoje paminėjime Maskvoje, nes nenorėjo sudaryti vaizdo, kad remia Rusijos veiksmus Čečėnijoje.

Rusijos vyriausybė antradienį pranešė, kad prezidentiniu dekretu įsakoma penktadienį pradėti trijų savaičių paliaubas Čečėnijoje. „Bus paskelbtas dokumentas“, pasakė ministras pirmininkas Viktor Černomyrdin, „greičiausiai prezidento dekretas, įsakantis sulaukyti karinių veiksmų iškilmių laikotarpį“. Jis bus paskelbtas trečiadienį. Ar dekretas bus

LDDP siūlo partijoms įsigyti turto

Vilnius, balandžio 18 d. (LA) — Lietuvos vyriausybė pateikė Seimui svarstyti partijų patalpų privatizavimo projektą. Jame siūloma leisti partijoms lengvatinėmis sąlygomis — už investicinius čekius — privatizuoti dabar nuomojamas patalpas.

Prie projekto pridėtas ir nuomojamų patalpų sąrašas. LDDP turi 42 būstines, kitos partijos po 2-3, kai kurios neturi nieko. Projekto pateikėjas — Seimo Ekonomikos komiteto pirmininkas, LDDP narys Vytautas Zimnickas. LDDP nuomoja daugiau patalpų negu likusios partijos kartu paėmus.

radija. „Šiuos užsipuolimus aš negaliu vertinti kitaip, kaip politinės konjunktūros formavimu, noru apjuodinti visuomenės akys grupę žmonių, tarp jų ir mane, bei visą LDDP“, sakė jis.

A. Brazauskas priminė, kad nuo 1990 m. pradžios buvo padarytos kelios revizijos ir nieko neteisėto partijos veiksmuose nerasta. Jis pabrėžė, kad partijos turto panaudojimo teisėtumą tyrė speciali komisija, vadovaujama Aukščiausiosios Tarybos deputato Kęstučio Griniaus, ir taip pat nieko, kas prieštarautų įstatymams, neaptiko.

Algirdas Brazauskas tikisi, jog komisija, kurią jis savo dekretu pasiūlė sudaryti, dar kartą įvertins partinio turto panaudojimo teisėtumą. Aš manau, kad po mėnesio komisijos išvados bus paskelbtos visuomenei. Jose turi būti pasakyta visa tiesa, pabrėžė prezidentas.

veiksmingas ir, svarbiausia, ar čečėnai jo laikysis — nėra aišku, rašo korespondentas Michael Specter. Sunku nustatyti, kiek prezidentas Jelcinas gali kontroliuoti karo veiksmus Čečėnijoje. Praeityje jo įsakytos paliaubos negaliojo ilgai, kaip porą valandų. Gruodžio mėnesį didžiausias našlaitynas Grozne buvo subombarduotas sekančią dieną po Jelcino įsakymo sustabdyti bombardavimus.

Bet šiuo metu, ruošiantis Pergalės iškilmioms, Jelcino politinis užnugaris yra mažesnis, nei bet kada iki šiol, ir Kremluje matoma vis daugiau susirūpinimo dėl padėties Čečėnijoje. Galbūt dėl to Rusijos ministras pirmininkas Viktor Černomyrdin kaip tik antradienį pareiškė, kad kuria naują politinę partiją tiems, kurie „nori matyti Rusiją, kuri būtų stabili, galinga ir savimi pasitikinti“.

Tai buvo neįprastas pareiškimas Černomyrdinui, nes ligi šiol šis centristas griežtai atsisakė būti traukiamas į partinę politiką. Prezidentas Jelcinas tuojau parėmė premjero ketinimą, ir sakoma, kad iš anksto buvo davęs pritarimą.

Abu — ir Jelcinas ir Černomyrdinas — visomis išgalėmis stengiasi, kad kraštutiniai politikai, kaip ultranacionalistinės Liberalų Demokratų Partijos vadas Vladimir Žirinovskij, nelaimėtų parlamento rinkimų, kurie numatyti šių metų gruodžio mėnesį. Demokratijos palaikytojai stipriai puolė Jelciną už įjauraus karo vedimą Čečėnijoje. Dešinieji, kaip Žirinovskij, kritikavo Jelciną, kad dėl stokos vadovavimo iš Maskvos, kariuomenė neveiksminga Čečėnijoje.

Rusijos veiksmų Čečėnijoje akivaizdoje prezidentui Bill Clinton ir kitiems Vakarų šalių vadovams, kurie dalyvaus gegužės 9 d. iškilmių, labai svarbu išvengti karinės galios demonstravimo iškilmių metu. Ir rusams svarbu, kad sąjungininkų pergalės paminėjimas būtų taikingas, rimtas ir iškilmingas, nes jie minės daugiau kaip 20 milijonų žuvusių sovietų karių Antrame Pasauliniame kare. Tačiau jiems pergalės įvykis yra ir daugiau: Kaip didžiausias jų karinis laimėjimas moderniais laikais, ypač pergyvenant sunkumus persiorientuojant į kitą politinę ir ekonominę sistemą, jiems tampa ypač svarbu pabrėžti tiek pačią pergalę, tiek ir tai, kad ji įvykdyta drauge su Vakarais. Tad karinių temų bus sunku išvengti.

O karas Čečėnijoje tęsiasi be atvangos, rusų tankams riedant per miestelius ir kaimus kalnuose, kur slapstosi čečėnų kariai. Rusijos politikai tikisi, kad ypač pergalės paminėjimų dienomis čečėnų vadas Džochar Dudajev visomis čečėnų pajėgomis rodys savo galią, kad padarytų nemalonumų Jelcinui, jam Maskvoje priimant pasaulio šalių vadus, kurie ne kartą stipriai pasmerkė Rusijos veiksmus Čečėnijoje.

KALENDORIUS

Balandžio 27 d.: Zita, Tertulionas, Aušrelė, Gotautas.

Balandžio 28 d.: Sv. Petras Chanel, kunigas, kankinys (1803-1841 Okeanijoje); Valerija, Vitalis, Rimgailė. JAV Arbor Day — medžių sodinimo diena.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

MOKSLO METŲ
UŽBAIGIMAS

Detroito „Žiburio“ lituanistinės mokyklos mokinių mokslo metų užbaigimas bus šeštadienį, gegužės 13 d., 6 v.v. Dievo Apvaizdos bažnyčioje. Kviečiami mokinių tėveliai, seneliai, giminės ir visuomenė. Parodykime tinkamą dėmesį ir įvertinimą lituanistinė mokyklą lankančiam jaunimui.

PRISIMINTAS
A.A. VYTAUTAS ALANTAS

Žurnalistas, publicistas ir rašytojas Vytautas Alantas mirė 1990 m. balandžio 23 d. Jo pelenai 1992 m. buvo nugabenti į Kauną. Po gedulingų šv. Mišių, Iguolas bažnyčioje aukotų kun. Ričardo Mikutavičiaus, buvo palaidoti Petrašiūnų kapinyje. Jis mirė po ilgą ligą, kurią patyrė po širdies infarkto. Vytautas Alantas buvo vienas iš pirmųjų lietuvių, kurie atvyko į JAV po II pasaulinio karo. Jis dirbo žurnalistu, redaktoriumi, leidytoju. Jis taip pat buvo aktyvus visuomeninis veiklas. Jis buvo vienas iš pirmųjų lietuvių, kurie atvyko į JAV po II pasaulinio karo. Jis dirbo žurnalistu, redaktoriumi, leidytoju. Jis taip pat buvo aktyvus visuomeninis veiklas.

PRIĖMĖ PIRMAJĄ
KOMUNIJĄ

Pirmąją Komuniją balandžio 23 d. Dievo Apvaizdos bažnyčioje priėmė Laura Karvelytė, Arija Kasputytė, Svaja Mikulionytė, Ingrida Miškinytė, Inga Moss, Vija Underytė ir Lanutė Zombaraitė.

1m

AUKOS
„PAGALBA LIETUVAI“

Lietuvos Vyčių padalinio „Pagalba Lietuvai“ vadovas Robertas S. Boris praneša, kad sekmadienį, gegužės 7 d. prie visų trijų lietuviškų parapijų bus renkamos aukos 21-mo vaistų ir medicinos priemonių talpintuvo Lietuvon pasiuntimo išlaidoms apmokėti. Aukos rinkti: prie Dievo Apvaizdos parapijos – Valentina Bulotienė ir Irena Vizgirdaitė, prie Sv. Petro parapijos – Lillian Petravičiūtė ir prie Sv. Antano – Regina Juškaitė. Aukos pašto galima siųsti: Aid to Lithuania, Inc., c/o Robert S. Boris, 4457 Fairway Ct., Waterford, MI 48328, Telefonas – 810-682-0098.

D.L.O.C. METINIS
SUSIRINKIMAS

Detroito Lietuvių Organizacijų centro metinis susirinkimas š.m. balandžio 23 d. vyko Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros centre. Dalyvavo 13 asmenų – nariai ir svečiai, atstovavę 15-kai organizacijų, susimokėjusių nario mokestį. Pirmininkas adv. Kęstutis Miškinis susirinkimui vadovauti pakvietė dr. Algį Barauską.

Mirusieji nariai buvo pagerbti susikaupimo minute. Bernardas Brizgas perskaitė sąrašą organizacijų, atsiliepusių į DLOC kvietimą dalyvauti.

Pirm. adv. K. Miškinis, pasveikinęs visus dalyvius, padėjo už praėjusių metų darbą, ypač dr. A. Barauskui, daug prisidėjusiam prie šio susirinkimo.

DLOC tikslai praėjusių metų veikloje buvo:

1. Palaikyti ryšius su Michigan valstijoje išrinktais politiniais pareigūnais – senatoriais ir kongresmanais.
2. Politinius atstovus supažindinti su Lietuvos politine

padėtimi ir paryškinti sferas, kuriose sutampa JAV ir Lietuvos interesus.

3. Dalyvauta Washington, D.C., vykusioje JBANC – Jungtinių Baltijos Šalių komiteto trijų dienų konferencijoje. Susitarta su visų trijų Baltijos šalių ambasadoriais, įskaitant dr. A. Eidintą.

4. Apilankyta 18-kos Michigan valstijos kongresmanų įstaigose ir supažindinta juos su DLOC veikla.

5. Suorganizuota Lietuvos generalinio prokuroro pavaduotojo Artūro Paulausko apsilankymas Detroito ir Čikagoje, kur turėta susitikimas su teisingumo ministerija, vyriausiais prokurorais ir kitais pareigūnais.

Ateityje DLOC numato artimiausiu bendradarbiauti su kitomis tautinėmis organizacijomis. Bus tęsiamas darbas su dr. A. Barausku Pavergtų tautų komitete. Baigdamas pranešimą pirmininkas padėjo visai valdybai, o ypač Bernardui Brizgiui už jo nuolatine ilgąmetę veiklą DLOC.

Pranešimą atliko ir Kontrolės komisija.

Buvo išrinkta valdyba, patvirtinant pateiktą kandidatų sąrašą: pirmininkas – adv. Kęstutis Miškinis, vicepirm. – dr. Algis Barauskas. Kiti valdybos nariai – Eugenija Bulotienė, Regina Juškaitė, Šarūnas Mingelė, Petras Pajogus, Česys ir Ona Šadeikaitė, Algirdas Vaitiekaitis pasiskirstys pareigoms. Kontrolės komisija – Bernardas Brizgas, Gailė Dėdinienė ir Lilian Petravičiūtė.

Regina Juškaitė

FORT MYERS, FL

VYSKUPO
PAULIAUS BALTAKIO
APSIKALBYMAS

Kristinos ir Ričardo Krulikių iniciatyva balandžio 1 d. Fort Myers apsilankė vysk. Paulius Baltakis, lydimas kun. Stepono Rapolo iš St. Petersburgo.

Sv. Cecilijos bažnyčioje susirinko vietiniai ir iš kitų vietovių atvažiavę lietuviai tokioms reikoms lietuviškoms Mišioms.

Nusikambėjus lietuviškoms giesmėms, prasidėjo šv. Mišios. Skaitinius atliko Kristina Krulikienė. Ta pačia proga vyskupas Paulius Baltakis suteikė Sutvirtinimo sakramentą Viktorijai Krulikaitei. Po Komunijos Viktorija smuiku atliko Johann Sebastian Bach'o – „Jesus, Joy of man's desiring“, parapijos vargonininkėi akompanuojant fortepijonu.

Po Mišių Antaninos Špaukskienės rezidencijoje vysk. Pauliui Baltakiui buvo suruoštas priėmimas. Prie gausių vaišių stalo arti 25 dalyviai sveikino garbingąjį svečią ir dalinosi su juo įspūdžiais, linkėdami jam Dievo palaimos ir geriausios kloties lankantis kituose Floridos lietuvių telkiniuose.

NEPRIKLAUSOMYBĖS
MINĖJIMAS

Lietuvos Laisvės forumas kovo 19 dieną suruošė Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą. Salė buvo beveik pilnutėlė vietinių lietuvių ir svečių iš Kanados, Detroito, Čikagos ir kitų šiaurės Amerikos valstijų. Moterų tarpe buvo gražiais tautiškais rūbais pasipuošusių ponių, kurios sukūrė tikrai gražią lietuvišką šventės atmosferą.

Forumo pirmininkas V. Chai-nauskas pradėjo minėjimą, sveikindamas visus atsilankiusius. Po maldų už tėvynę – lietuvių ir anglų kalbomis – ir tylos minutės susikaupimu pagerbti visi

žuvusieji už Lietuvos laisvę ir sugiedotas JAV himnas. Buvo skaitomi Nepriklausomybės (1918 ir 1990 m.) Aktai. Visi dalyviai sugiedojo „Marija, Marija“. Kalbėjo lietuvių kalba Vilius Bražėnas ir forumo sekretorė Eda Bražėnienė – anglų kalba. Publikai plojimais išreiškė padėką už įdomias kalbas, forumo išdininę Irena Lukauskienė padėkavo Bernardo Brazdžionio eilėraštį „Nepriklausomybė atgavus“. Visi sugiedojo Tautos himną. Po to pasirodė Kristinos ir Ričardo Krulikių vaikūčiai: 4 metų Gintarelis padėkavo eilėraštuką. Jo 7 metų sesutė Giedrėtė pagrojo smuiku. Vyriausia dukra, 9 metų amžiaus Viktorija, gražiai smuiku atliko Biocherini minuetą. Publika nepagalėjo jauniesiems menininkams gausių katučių. Pabaigoje dalyviai buvo pakviesti aplankyti lietuvišką parodėlę Ft. Myers bibliotekoje.

Visi dalyviai buvo pavažiinti kava, pyragais ir turėjo progos atnaujinti pažintis ir pabendrauti.

V. C.

SUNNY HILLS, FL

LB SUSIRINKIMAS
KOVO VIENUOLIKTĄJĄ

Kovo Vienuoliktoji buvo atšvęsta kaip tik tą dieną – kovo 11, šeštadienį. Be iškilnių, bet prasmingai: metiniu LB apylinkės susirinkimu Sv. Teresės parapijos salėje.

Keliais žodžiais ji pradėjo valdybos pirm. Laima Savaitienė. Kun. Leonardas Musteikis invokacinėje maldoje skatino vienybei ir geriems darbams tėvynės labui. L. Savaitienė pakvietė minutes susikaupimui, prisimenant žuvusius už Lietuvos laisvę 1918-20 m., 1941 m. sukilime, partizaninėse kovose 1944-52 m., Sibiro kankinius, nužudytus prie TV bokšto ir Medininkuose. Priešingai kitiems programų vedėjams, „minutes susikaupimą“ užbaigiantys per 5 sekundes, L. Savaitienė leido susikaupiti visą pilną minutę.

Buvo prisiminti 1994-aisiais mirusieji mūsų telkinio žmonės: Juozas Zoruba, Stasė Ratnikienė ir Marija Ambrulaitienė.

Idomūs buvo dviejų v-bos narių pranešimai: ižd. Jurgio Savaičio ir pirm. L. Savaitienės. J. Savaitis, kaip ir ankstesniais metais, po lapų pilną skaitlinių, padalino visiems susirinkusiems, ir dar kai ką paaiškino. Tik pakartosiu, kad per metus pajamų turėta 7,645.98 dol., išlaidų – 6,862.76 dol., liko išde 1995-iesiems metams 783.22 dol. Nedideliam telkinėliui sumos gan imponuojančios. Baigdamas priminė, kad taut. solidarumo mokestį mokančių narių skalė irgi įdomi: vyriausias LB narys, Vincas Mamaitis, eina 88-sius metus, o jauniausias, Aleksandras Paulius Šatas – 14 mėnesių.

L. Savaitienė papasakojo apie LB Floridos apyg. suvažiavimą, kur ji, kartu su One Adomaitiene, Viktorija Dėdinienė ir J. Savaičiu mums atstovavo. Jai patikęs dr. Sigitos Rama-

nauskiens lėšų telkimo būdas, kurį žadėjo pas mus kartoti. Alfonsas Velavičius kalbėjo apie Lietuvos našlaičių globą aplamai ir ką patyrė pernai vasarą, aplankęs mūsų šelpiamus Telsių vaikų namus. Jonas Ratnikas, perskaitęs rev. komisijos pranešimą, išreiškė padėką J. Savaičiui už pavyzdinį tvarkomą išdą.

Daug džiaugsmo visiems suteikė „valdybos sudarymo“ punktas. Ne rinkimo, o sudarymo. Iš tikrųjų, pirmą kartą, į susirinkimą eidama, valdybą „atsinešė kišenėje“. Bereikėjo tik patvirtinti. Šie žmonės, sutikę 1995-aisiais darbuotis: Genė Gečienė, Vytautas Gečas, Judita Mamaitytė, J. Savaitis ir L. Savaitienė. Rev. komisija irgi iš anksto sutarta: Aldona Dulaitienė, Elena Lukienė, Jonas Ratnikas. Karštai plojimais už visus juos pabalsavo. Buvo išreikšta padėka v-boje praėjusiais metais daug dirbusiai, bet pasiliktai nebegalėjusiai, Marijai Dėnienėi ir iš rev. k-jos po keletrių metų pasitraukiančiai Onai Baltutienėi. Pareigomis naujoji v-ba dar nepasidalino.

Pirmininkė kvietė visus valdybos narius pateikti savo pranešimus. Dvasios vadas kan. V. Zakarauskas priminė prieš dvi dienas švęstą Kristaus prisikėlimo šventę ir visiems linkėjo tikro dvasinio prisikėlimo. Buvo ir keletas ateities veiklos pranešimų. Atsakyti numatyti žaidimų popietė, turėjusi vykti balandžio 30 d.: priežastis – per mažai pareiškusių norą joje dalyvauti. Vietoj to – gegužės 16 dienos eiliniame susirinkime bus piniginių laimėjimų traukimas ir vaišės. Pirmininkė pranešė, kad kuopai dabar priklauso 345 nariai.

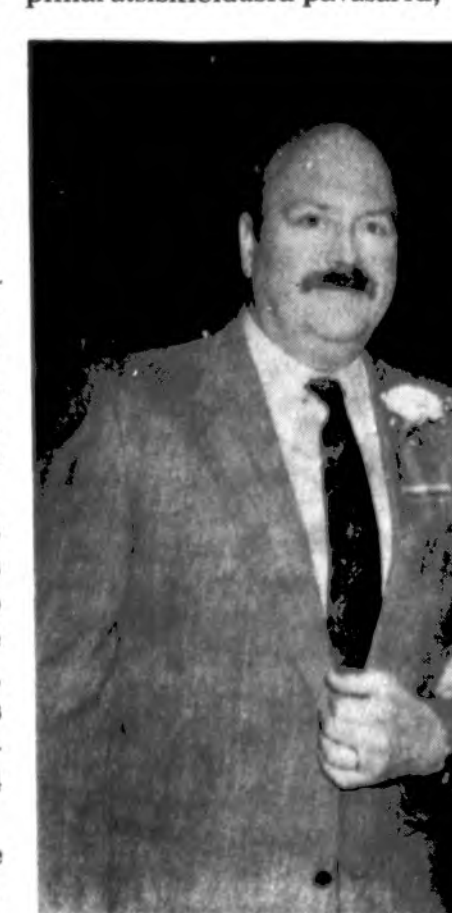
Užbaigus einamuosius reikalus, pakviestas Leonas Narbutis trumpai apibūdino šios dienos prelegentų, visiems gerai žinomą „Draugo“ redaktore Danutę Bindokienę. Viešnia pateikė įdomią paskaitą apie ilgąmetį „Draugo“ redaktorių

LINAS KOJELIS – APIE
USBF VEIKLĄ

Sekmadienį, kovo 19, Sunny Hills lietuvių aplankė United States Baltic Foundation (USBF) prezidentas iš Washingtono, Linas Kojelis. Kaip ir pernai, ji pakvietė vietinės LB apylinkės pirm. Laima Savaitienę.

Pernai lankėsi mus supažindinti su USBF veikla ir tai veiklai telkti lėšas. Šį kartą aukų nerinko, tik padarė pranešimą ir po pranešimo atsakinėjo į klausimus. Susitikimas su L. Kojeliu vyko Sv. Teresės parapijos salėje, 2 v. p.p. Svečia išklausyti susirinko 33 asmenys. Pusvalandžio pranešimas buvo kondensuotas ir dalykiškas. Sužinojome apie Fondo vykdomus bei numatytus naujus projektus.

Nepasigrožėjęs nė pas mus jau pinai atskleidusiu pavasariu,

Lietuvos Vyčių centro valdybos pirm. Evelyn Oželinė ir palydovas Walter Tenclinger „Lietuvos prisiminimų“ bankete vasario 5 d. Martinique salėje, Čikagoje.

Nuotr. Jono Tamulaičio

jo saule, jo žiedais, tą patį vakarą svečias išskubėjo daryti pranešimą Pensacola, FL, estams ir kitą dieną grįžti į savo darbovietę sostinėje.

Alfonsas Nakas

Lietuvos Vyčių veikla

PASKAITA APIE
LEONARDĄ ŠIMUTĮ

Lietuvos Vyčių 112-oji kuopa savo mėnesiniame susirinkime š.m. balandžio 18 d. paminėjo vieną žymiausių Lietuvos Vyčių veikėjų ir ilgąmetį „Draugo“ redaktorių Leonardą Šimutį.

7:30 val. vak. kuopos pirmininkė Rita Zakarka, pradėdama susirinkimą, pakvietė dvasios vadą kan. Vaclovą Zakarauską sukalbėti maldą. Tada ji trumpai apžvelgė Vyčių organizacijos įsikūrimą 1913 m. Ši jaunimo organizacija greitai plėtėsi, į ją jungėsi kunigai, klierikai, studentai ir kiti katalikiškai nusiteikę jaunuoliai. Pirmajame seime, 1913 m. vykusiam Lawrence, MA, pirmininku buvo išrinktas Mykolas Norikūnas, kuris savo idealizmu, energija ir entuziazmu užkrėtė visus.

Pirmininkė kvietė visus valdybos narius pateikti savo pranešimus. Dvasios vadas kan. V. Zakarauskas priminė prieš dvi dienas švęstą Kristaus prisikėlimo šventę ir visiems linkėjo tikro dvasinio prisikėlimo. Buvo ir keletas ateities veiklos pranešimų. Atsakyti numatyti žaidimų popietė, turėjusi vykti balandžio 30 d.: priežastis – per mažai pareiškusių norą joje dalyvauti. Vietoj to – gegužės 16 dienos eiliniame susirinkime bus piniginių laimėjimų traukimas ir vaišės. Pirmininkė pranešė, kad kuopai dabar priklauso 345 nariai.

Užbaigus einamuosius reikalus, pakviestas Leonas Narbutis trumpai apibūdino šios dienos prelegentų, visiems gerai žinomą „Draugo“ redaktore Danutę Bindokienę. Viešnia pateikė įdomią paskaitą apie ilgąmetį „Draugo“ redaktorių

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	¼ metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.000	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Pijus Stončius

Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priimančios, gavus prašymą ką nors skelbti.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija straipsniams taisyti nepažymi. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

Leonardą Šimutį, iškeldama jo uolumą, gabumus ir energiją, ne tik redagavimo darbuose, bet ir įvairioje organizacinėje veikloje. Tai vienintelis „Draugo“ redaktorius, 41 metus redagavęs „Draugą“ (nuo 1927 iki 1968 metų). Jis padarė „Draugą“ įdomiu ir plačiausiai skaitomu dienraščiu. Per tą laiką jis pats parašė ne šimtus, bet tūkstančius vedamųjų ir kitokių straipsnių. Be to, pasižymėjo kaip gabus kalbėtojas, mokėjęs prabilti į klausytojų širdis. Buvo labai tolerantiškas kitų pažiūrų veikėjams, daug pasidarbavęs ypač pavergtus Lietuvos laisvinimo reikalui.

Paskaita buvo gyvai perduo-

ta ir visų su dideliu dėmesiu išklausyta, nes L. Šimutis buvo žymus Lietuvos Vyčių organizacijos veikėjas, dirbęs jos pirmose gretose iki pat mirties. Po įdomaus susirinkimo visi buvo pavažiinti kavute ir gausiais užkandžiais. Buvo proga draugiškai nuotaika padiskutuoti įvairiais rūpiais klausimais.

Apol. P. Bagdonas

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophthalmologist/Akių Chirurgas
9630 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6822
4149 W. 63rd St.
312-735-7708

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-un-to diplomu, lietuviams sutarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. **Susitarimui** (kalbėti angliškai) tel. 708-422-8260

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p. 7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v.p.p. penkt. ir šešt. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v.v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KRISTELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2809
Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v. p.p. - 7 v.v., antr. 9 v.r. - 12, ketvd. 12 - 4 v. p.p., penkt. 12 - 6 v.v.

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. RAIMUNDAS RUGINIS

Chiropraktinis gydymas nuo nugaros, kaklo ir galvos skausmų
1025 Ogden Ave.
Lisle, IL 60532
Tel. 708-963-1410

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 778-2880
Namų 708-448-5545
Priimašio Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS

Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Čikagoje besilankant partizanų-tremtinių dainuojančiai grupei „Šilas“, šie žmonės dėjo daug pastangų, kad koncertai pavyktų ir viešnagė būtų maloni. Iš kairės: Antanas Jarūnas, partizanų Vytautas Balseys, Birutė Jasaitienė, Albinas Hofmanas ir Povilas Vaičekas.

RUSIJOS CINIZMO PERGALĖ PRIEŠ VAKARUS

Velykinę savaitę dori pasaulio žmonės su nerimu sekė ne tik įvykius Čėčėnijoje ir buvusioje Jugoslavijoje, bet ir pasaulio didžiųjų valstybių reakciją į Maskvos kvietimą dalyvauti pergalės prieš fašizmą iškilmėse.

30,000 išduoty, 500,000 žmonių be pastogės. Net ir Velykų dienomis rusų tebedaroma „tvarka“ Čėčėnijoje: bombarduojamas ir artilerijos ugnimi naikinamas Bamutas, paskutinė Čėčėnijos laisvės tvirtovė, šimtai žuvusių karių ir taikių gyventojų.

Rusijos OMONo kariai siautėja čėčėnų kaimuose, grobiamas turtas, deginami namai, prievartaujamos ir žudomos moterys.

Lenkijos senatoriaus Zbignewo Romaševskio (Zbignew Romanaszewski) liudijimu, „Rusijos kareiviai areštuoja dvylikamečius čėčėnus. Jis surišami virvėmis ir kaip voverės sumetami šešiomis septyniomis eilėmis į sunkvežimius. Šiems atvykus į vietą, vaikai, patekusieji į tokios krūvos apacią, paprastai jau būna nebegyvi“ (Gliniskis J., „Lietuvos aidas“, 1995.02.24).

Prievarta, smurtas, žudynės, kraujo upės, visos tautos genocidas.

Šitame fone Maskva ruošia iškilmingą pergalės 50-mečio minėjimą. Didžiųjų valstybių vadovai sutiko dalyvauti toje čėčėnų tautos kraujo puotoje Maskvoje, įvilioti į spastus; sutiko atsiklaupyti prieš melo, cinizmo ir prievartos galybę, vaidinant tai „protinga dip-

ONA VOVERIENĖ

lomatija“.

Po to eina kiti įvykiai: Rusijos gynybos ministras Gračiovas jau perspėjo Vakarus, kad nesilaikys sutarties dėl įprastinės ginkluotės apribojimų, kuri buvo pasirašyta kartu su 30 valstybių 1990 metais. Jis netgi teigia, kad „buvusios Sovietų Sąjungos vadovai, pasirašydami šį dokumentą suklydo...“ („LA“, — 1995.04.19).

Antrąją Velykų dieną per TV Ostankino laidą Rusijos užsienio reikalų ministras Kozyrev paskelbė, kad Maskva, net ir karine jėga, gins rusų teises užsienyje.

Jau ryškėja ir tų grasinimų scenarijai. „Lietuvos aidas“ paskelbė A. Saulėno straipsnį „Čėčėnijos — Krymas, po Krymo — Estija, Latvija ir Lietuva“ („LA“, — 1995.04.22). Jame rašoma, kad po nesėkmingo bandymo nužudyti Džocharą Dudajevą į čėčėnų nelaisvę patekęs Rusijos kontražvalgybos karininkas S. Skateliovas iš 235 Kerkenso pulko, 68,258 karinio dalinio Murmanske, pranešė, „kad sėkmingai pasibaigus karinei operacijai Kaukaze, prasidės įvykiai Ukrainoje. Kryme bus naudojamas pasitvirtinęs Abchazijoje „Padniestrės scenarijus“. Susitvarkius su Ukraina, ateis Pabaltijo eilė. Veiksmas prasidės Estijoje. Konflikto židyns bus Narvos rajonas ir Pskovo srities teritorija, dėl kurios Estija ir Rusija nesutaria. Naudojant rusakalbius (penktąją

koloną), į Estiją jau siunčiamos diversinės grupės. Jų uždavinys — sukelti kruviną etninį konfliktą Estijos teritorijoje. Vėliau konfliktas sinchroniškai plės į Latviją ir Lietuvą, pasinaudojant Kaliningrado sritimi. Rusakalbių ginti į Baltijos šalį įžengs reguliarij kariniai Rusijos daliniai“.

Tokie pasaulio galingųjų keliaklupščiavimo prieš Rusijos cinizmą ir melą rezultatai. Prof. V. Landsbergis juos pavadino „Rusijos cinizmo pergalė prieš Vakarus“ („LA“, — 1995.04.14).

O Lietuvoje samdytieji pigmėjai liūti ir nasrus atidavė du rusų kareivėlius, nepanorėjusius vykti žudynėms į Čėčėniją ir per miškus, pelkes, brūzgynus atbėgusius iš Kaliningrado ieškoti Lietuvoje prieigobščio; nuvalkiotus teroristų epitetus bando prisegti net čėčėnų nelaimingiems vaikams (Jauniškis K., „Lietuvos rytas“, 1995.04.03).

Tačiau tragiška didvyriškos, laisvės mylinčios čėčėnų tautos žūtis — tai „Ave Vita“ naujam pasauliui, naujai dorenei civilizacijai. Kovojančios ir jau žuvę Čėčėnijos didvyriai amžiams sugrąžino pasauliui Čėčėnijos vardą, pusantro šimto metų buvusį ištrintą iš pasaulio žemėlapių. Čėčėnija jau yra! Ir bus per amžius. Jos kelias į laisvę nebus ilgas. Šiandien čėčėnai traukiasi į kalnus. Ten jiems padės jų protėvių, išduotyto paties okupanto ainių, dvasios... Karžiگیškos mirtys išaukština ne tik tautos

už save žemesnį Vytautą.

— Kur slapsteisi, Vitali? Jau seniai turėjai čia būti, nes tavo globon pavedu mano ginklo brolio, kunigaikščio Rimanto brangiausią turtą — jo žmoną, kunigaikštienę Erdvilę ir dukrą Audronę. Jas tuoj pat lydysi į Trakus, nes kunigaikštienė Ona jau turbūt nekantrauja, nesulaukdama viešnių.

— Aš... aš klausau, kunigaikšti, — vis dar nežūrėdamas į moteris, atsakė nesiteisindamas Vitalis nenoriu, bet drausmingu balsu.

— Ir šalmą nusiimk. Ne su kryžiuočiais per girias josi ir per Gelvės ežerą irkluoši, — nusijuokęs, jaunuoliui įsakė Vytautas. — Ir gali ranką nuo kardo rankenos nuimti.

Vitalis, paklūsus įsakymui, paleido kardo rankeną, rankomis suglėbė šalmą ir jį nusiėmė nuo galvos. Iš po šalmo išsiveržė lino spalvos plaukų pluoštas, o jo mėlynos akys pakrypo į jo globotines ir sustoję ties Audronės veidu. Sekunde jis lyg sustingo, krūptelėjo, bet tuoj nemikliai pačiuo šalmą ir jį pritvirtino prie juosmens.

— Aš šalmų nemėgstu, — kalbėjo Vytautas, ranka perbraukdamas per savo aukštą kaktą. — Noriu priešui pažvelgti į akis, noriu, kad jis manąsias matytų, jėse kerštą išskaitytų. O moterims galima tik atviru veidu šypsotis. Vien lūpų šypsena nieko nesako, jei pusiau uždengtose akyse slepiasi net ir meilės žiburėliai.

Prisimena Audronė Vytauto akis, kurių išraiška išsakė daugiau negu bet kokie žodžiai būtų galėję išskirti. Bet jos akys užkliuvo už jaunojo palydovo ir jį žvilgsniai susidūrė. Jos širdis neramiai suplakė, matant tą aukštą, liekną geltonplaukį raitelį, kurio šviesus veidas ir ryškiai mėlynos akys jam pasirodė kaip keisto, bet malonaus džiaugsmo šaltinėliai. Jų žvilgsnių susidū-

MASKVOS GRASINIMAI

KAZYS BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

Rusijos užsienio reikalų ministro Andrej Kozyrev pareiškimas, kad Maskva net karinėm priemonėm apsaugos rusakalbių teises buv. Sov. Sąjungos respublikose, rodo platų atgarsį Vokietijos spaudoje, pažymint šią žinią pirmuose puslapiuose. Visi laikraščiai vieningai pripažino, kad tai grasinimai Estijai, Latvijai ir Ukrainai.

A. Kozyrev pažymėjo, kad už Rusijos sienų labai blogose sąlygose, beveik be jokių teisių, gyvena beveik 25 milijonai rusų. Pagerinti jų padėtį Rusija turi daug priemonių, įteikdama notą, protestuodama užsienio reikalų ministerijoje, panaudodama ūkines ar net politines sankcijas.

Vokiečiai rašo, kad Estijoje rusai sudaro ketvirtadalį visų gyventojų, o Latvijoje net trečdalį. Rusus palietė netinkami pilietybės įstatymai, nesuteikiant jiems pilnų valstybės piliečių teisių. Vokiečiai pažymi, kad tikrovėje rusai yra labai patenkinti klestinčiu ekonominiu gyvenimu Estijoje, naudodamiesi kiekvieną dieną gerėjančiu Estijos valstybės gerbūviu.

Tiesa, didelė problema rusakalbiai sudaro Ukrainoje. Jų ten gyvena beveik 12 mil., ypač Donecko baseine, Kryme, Odesoje.

Savo komentaruose dienraščiai pažymi, kad A. Kozyrev grasinimai primena Čekoslovakijos ir Vengrijos įvykius, kada Kremlius skubiai ir „broliška“ pagalba išsaugojo socializmą tose valstybėse. Šis A. Kozyrev grasinimas taikomas Estijai, Latvijai ir Ukrainai. Juo Maskva nori įrodyti karinę jėgą ne tik

siekius, bet ir visuotinius žmoniškumo, laisvės, teisingumo idealus.

Čėčėnijos tragedija parodė, kad didžiosios valstybės, bijodamos rizikuoti savo gerove ir ant jos aukuro sudeginusios Teisingumo, Gėrio ir Demokratijos idealus, tapo bevalėmis, senatviškai išglebėjusiomis, minkštakūnėmis. O minkštakūniai pirmiausia tampa grobūnių aukomis. Net ir bedantių...

Aušta naujas — mažų valstybių valios ir jėgos rytas. Maža Islandija pirmoji pripažino Lietuvos nepriklausomybę po kruvinų Sausio įvykių. Ji tapo didžia ir kilniadvasiška, parodė pavargusioms Amerikai ir Europai, kad ji nebijo ir tauriai naudoja savo laisvę, yra verta jos. Baimėje laisvę miršta.

Čėčėnijoje, bet taip pat Moldavijoje, o gal net ir Baltijos valstybėse. Be to, neturtingos vidurio Azijos respublikos ekonominiu atžvilgiu yra priklausomos nuo Maskvos (Estija, Latvija orientuojasi į Skandinaviją), tad jas galima lengvai išnaudoti.

Šį pavojingą Maskvos ėjimą Vakarai stebėjo be didesnio dėmesio. To įrodymas — yra Čėčėnija. Tokiais Maskvos žingsniais ypatingai džiaugiasi ultranacionalistas Vladimir Žirinovskij, svajodamas vėl pamatyti Raudonąją imperiją. O pradžią jai rengia Boris Jelcin.

Pagalėjo šv. Petras gražaus oro švenčių metu, atsiųsdamas liūtį ir sniegą ne tik Vokietijai, bet beveik visai Europai, padengdamas sniegu net „bellą Italiją“. Mažai džiaugsmo vaikams, kadangi vokiškų papročių, jie negalėjo ieškoti darželiuose ar krūmuose pakabintų šokoladinių kiaušinių. Nežiūrint blogo oro, vokiečiai — didžiausi pasaulyje kelių kelių mėgėjai — autobusais, automatinom, keliavo į pietinius Europos kraštus, sudarydami autostradose didžiausią kamšatį, kartais per 50 km. Iykyo daug nelaimių.

Europa klausia — kas yra su JAV doleriu, kada galų gale sutvirtės Dėdės Samo valiuta? Kencia eksportas, tačiau džiaugiasi kelių įstaigos, kadangi „pigiu“ doleriu galima aplankyti užjūrio kraštus. Vienu metu bankuose buvo išpirkti visi doleriai. Suprantama, nes JAV dolerį galima nupirkti už 1 markę 36 penigius, o kanadišką dol. net už 95 penigius!

Automatinių pastatymo taisyklių Bonnoje daugiausia nesilaiko Latvijos pasiuntinybė. Policija pranešė, kad latviai Bonnoje prasižengė net 55 kartus, pralenkdami pietinės Amerikos valstybes. Pasinaudodami imunitetu, latviai baudos nemoka.

NORVEGŲ SIUNTA UTENOS INVALIDAMS

Utenos miesto vadovams bendradarbiauti su Norvegijos Hamaso miestu buvo pasiūlyta šios šalies ambasadoje Vilniuje.

Praėjus vos keletui savaitių, ambasada pranešė, jog atkeliauo Hamaso visuomenės Utenai skirta labdara.

Utenos miesto merė E. Prievalienė teigia, kad tokios vertingos labdaros miestas dar niekada nebuvo gavęs. Visa ji skir-

rimas ir dabar atrodo Audronei kaip žaibas iš giedro dangaus...

— Tai Skirmantus Vitalis! — linksmai šūktelėjo Rimantas. — Juk tai tas pats jaunuolis, kuris nemokėjo lanko įtempti, prie kojų nenumetęs strėlės. Prisimeni, Vitali, kaip aš tavo rankas laikiau, taikyti mokiau, kai lankiaus Ventpilio medžioklėse? Buvome pas jus ir kai tavo tėvai savo dukros vestuves kėlė, o tu, Audrone, dar maža mergyte būdama, rožių lapelius barstei po nuotakos kojomis. Beveik nepažinau Vitalio — toks šaunus vyras naujagęs.

— Seniai Skirmantus bemačėme, — pritarė kunigaikštienė Erdvilė. — Vis tai į vieną karionę, tai į kitą, o mes, moterys, ir kojos bijojome iš savo pilių iškelti. Net nežinojome, iš kurios pusės savųjų grįžtant laukti, — atsiduso ji.

— Tokia jau vyrų dalia, miela kunigaikštienė, — atsakė Vytautas. — Mūsų pareiga pasirūpinti, kad pilys būtų saugios, kad mūsų pačios ir dukros ramiai austų, linelius verptų ir mūsų laukytų.

— Sveikas, Vitali, — ranką į jaunuolį ištiesė Rimantas. — Ar manęs neprisimeni?

— Prisimeniu, kunigaikšti, kaip gi galiu neprisiminti, — rankos paspaudimu ir nusilenkimu atsakė jaunuolis, kita ranka laikydamas savo žirgą už apynasrio. — Ačiū jums, aš dabar su jokia ginklu vargo neturiu, geras šaulys esu.

— Tikrą tiesą sakai, Vitali. Na, užteks paspaudinėti rankas, laikas joti girių link, — paragino Vytautas ir užlėkė ant žirgo. — Kunigaikštienė Erdvilė ir Audronei linkiu laimingos ir gražios kelionės į Trakus, o tu, Vitali, jas gerai globok. Skubėkime, Rimantai. Medžiotojus šaukė ragai jau seniai nutilo...

Prisiminimų arovė užtvindė Audronės mintis. Ji ne-

Danutė Bindokienė

Kas sugrąžins „nekaltybės amžių“?

Šiomet minima 50 metų su kaktis nuo Antrojo pasaulinio karo pabaigos. Jau dabar televizijos laidose ar spaudoje pradeda matyti metų naštą ir per didelio svorio apsunkintus veteranus, grįžtančius į anuomet buvusias fronto linijas, kuriose vyko žūtbūtinė kova dėl kiekvienos svetimo krašto žemės pėdos, gausiai drekinamos krauju. Po 50 metų daugelio atmintyje kautynės nubluko, senose nuotraukose negirdėti bombų sprogimų ir mirties agonijos klyksmų, o iš miestų griuvėsių nesklinda lavonų kvapas. Karas iš tolo atrodo „švarus“ ir net romantiškas, o jo veteranai su pasididžiavimu žurnalistams, niekuomet „nepašventintiems ugnimi“ fronte.

Nors karas buvo vadinamas pasauliniu ir jo žymės išvagojo kone visą planetos veidą, JAV, ir apskritai Šiaurės Amerikos žemynas, buvo laimingas, nes civiliai žmonės išvengė tiesiogės akistatos su karo veiksmis. Šio žemyno miestuose, miesteliuose ir kaimuose nereikėjo drebėti, kaukiant oro pavojaus sirenomis, nereikėjo plikomis rankomis žarstyti griuvėsius ir ieškoti savo vaikų, kūdikių lavonų, raudoti prie sugriauto gyvenimo pamatų. Turėjo praeiti 50 taikos metų, kad amerikiečiai būtų priversti bent iš dalies patirti, ką anuomet, karo audrai siaučiant, išgyveno visa Europa ir kai kurios kitų žemynų valstybės.

Karo metu visiems aišku, kas yra priešas, iš kur galima tikėtis jo puolimų, todėl ir apsaugoti nuo mirties šiek tiek lengviau. Karo eiga vis dėlto turi tam tikras „taisykles“ ir pagrindiniai puolimų taikiniai dažniausiai yra kariniai įrenginiai, susisiekimo tinklai, kariuomenės taikiniai ir karo pramonės mazgai. Civiliai gyventojai yra tik „antrinės aukos“, arba bent taip bandoma save ir kitus įtikinėti. Taikos metu įvyksta atvirkščiai: fronto lini-

joje atsiduria nekalti civiliai gyventojai, kurių terorizavimu mėginama atkreipti dėmesį į „kilnią“ teroristų misiją. Nuo teroristinių veiksmų taikos metu tikros apsaugos nėra, nes jie gali pasireikšti visur ir įvairiais būdais. Š.m. balandžio 19 dieną teroristai atnešė karo siaubą į JAV.

Nuo tos lemtingos dienos teroro Oklahoma City šiuropūs vaizdai ir žinios dominuoja kiekvieną šio krašto gyvenimo minutę. Pritrenkti realybės baisumo, susirūpinę savo ir savo artimųjų saugumu (kas gali laiduoti, kad įvykis nebus pakartotas kitur?), amerikiečiai ieško atsakymų ir užtikrinimo. Deja, kol kas į klausimus duodami ne atsakymai, o tik spėliojimai; užtikrinti ir nuraminti išsigandusius vargiai dabar — ar bet kada — įmanoma. Jeigu ir būtų galima apsaugoti kiekvieną jėgainę, imonę, mokyklą, įstaigą, šventovę, sporto stadioną ir kitas vietas, kuriose susirenka daugiau žmonių, nuo teroristų, kažin, ar šio krašto gyventojai, pripratę prie neribotų laisvių, ilgai toleruotų nuolatinį varžymą, tikrinimą, kludymą.

Sąjema, kad Oklahoma City įvykęs federalinės valdžios pastato išsprogdinimas užbaigė Amerikos „nekaltybės amžių“, nes jau nebeįmanoma ignoruoti fakto, kad šis baisus nusikaltimas įvykdė ne kažkokie „svetimieji“, o saviškiai, tos pačios tautos vaikai. Juo labiau, kad ir miestas, kuriame tai atsitiko, yra ne „nusikaltimų lizdas, kur tokie dalykai — kasdienybė“ (kaip kai kas mėgsta sakyti apie New Yorką, Los Angeles, Čikagą ar kurį kitą didmiestį), bet palyginti rami gyvenvietė, retai, o galbūt niekad, nepatenkanti į sensacingas antraštes.

Amerika balandžio 19 dieną buvo pakrikštyta savo gyventojų krauju savo pačios žemėje ir tuo įvesta į skaudžios realybės pažinimą, su kuriuo pasaulis už šio žemyno sienų jau daug anksčiau ir daug kartų susitikio.

ta ligoniams ir invalidams: 16 specialių lovų, 54 lauko ir kambario invalidų vežimėliai, vaikščiojimo rėmeliai, kėdės su ratukais, drabužiai ir kiti vertingi daiktai.

Netrukus Utenoje apsilankė ir Norvegijos pagalbos invalidams centro direktorius Vidar Tangen, paaiškinęs, kaip visu tuo turtu naudotis.

(L.R. 02.01)

PER KLASTĄ Į LAIMĘ

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

2

Po medžioklės visi vėl susitiksime. Judviem, kunigaikštienė Erdvilė ir Audrone, turiu palydovą, patį puikiausią iš visų mano jaunujų. O gal jūs jį pažįstate? Tai Ventpilio Vitalis, kunigaikščio Skirmanto sūnus. Prieš ketvertą metų jo tėvas dar vos paaugusį geltonsparnį man tarnybon atsiuntė. Jaučiu, kad į vaivadas taikosi, karžygių tapti svajoja. Miklinosi jis su šauliais, su jokiais, o ir mokslų yra ragavęs, nes tėvai jį net buvo pas jėzuitus mokyti nusiuntę, tai jis gerai skaito ir rašo, vokiškai, lenkiškai ir gudiškai susišneka, ir lotyniškai susigraibo. Aš jį savo reikalams panaudoju, kai man kokio rašto reikia. Ei, pašaukite Vitalį. Kur tas vaikėzas slampinėja? O gal medžioklėn taikosi? — Vytautas botagų pliaukšteli per pentinuotą bato aulą.

Keli vyrai sujudo ir nuskubėjo į šalis.

— Jis kunigaikštienė ir jos dukrą Trakuosna palydės, laivelį ir pilį perkels, žirgus prižiūrės. Pamatęs kunigaikštę Audronę, jis tikrai tos pareigos nesibodės, — nusijuokė Vytautas.

Aplink girdėjosi šūkavimai: „Vitali, Vitali! Didysis kunigaikštis tave šaukia“. Netrukus sudundėjo pasagos ir ant bėro žirgo por prasiškirusią minią ristelev prasišveržė raitelis. Jo veidas buvo paslėptas po šalmu tik su siaurais plyšiais akimis. Sustabdęs žirgą kelis žingsnius prieš kunigaikštį, jaunas raitelis lengvai nušoko nuo balno, suėmė vadeles ir žemai nusilenkė.

— Šaukei mane, kunigaikšti? — mandagiai, bet nenusižeminusiai paklausė jaunuolis beveik visa galva

begirdi triukšmaujančių svečių, nesirūpina rūšties lemties nepageidaujama garbe.

Staiga išgirdusi savo vardą, Audronė krūptelėjo, giliai atsiduso ir balto lino skarele prabraukė nuo ašarų sudrėkusį veidą, prisiminusi, kur esanti ir kas jos laukia. Svajonių laikas baigėsi.

— Kunigaikštyte Audrone, kur tu? Visi tavęs ieško, visi pasigenda, o ir kunigaikštis Vasilijus su savo svita jau iš Podolės atvyko, — susijaudinusi balsu priekaitavo senutė Vijūnė, ilgametė Anapilio kunigaikščio šeimos tarnaitė, Audronės didikystės dienų auklė ir jos globėja.

— Aš čia. Menėje buvo tvanku, — išsisukinėjo ašaras slėpdama Audronė.

— Midučio statinės tuštėja, o tėveliai tavęs laukia, nes laikas pradėti puotą. Nekantrauja ir didysis kunigaikštis, ir svečiai.

Senutė uždėjo ranką ant virpančio Audronės peties. Ji žinojo, kodėl jos veidas buvo drėgnas nuo ašarų. Ji rūpestingai sluostė Audronės veidą ir akis, kad ašarų nepastebėtų svečiai, bet ir senutei Vijūnei gelė širdi.

— — —

Sugaudus trimitams, į menę įžygiavo Didysis kunigaikštis Vytautas, lydimas šarvuotų palydovų. Už jų lėtai, oriai ir kiek pasipūtę, sekė svetimos išvaizdos vyrai, kurių gale plačiais žingsniaisėjo kresnas, raudona barzda ir rausvais plaukais vyras, bespalvėmis akimis kažko ieškodamas, kol pagaliau jo akys sustoję ties su tėvais stovinčia Audrone.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ PĖDSAKAI KANADOJE

KUN. K. J. AMBRASAS

Kažin ar turi kas pasaulyje tokį žemėlapi, kuriame būtų sužymėti nagingų lietuvių rankomis pastatyti koplytstulpiai, kryžiai, bažnyčios, koplyčios, skulptūros, namų languose ir didžiausių durų nišose išdėlioti vitražai, bareljefai, meniškos palangės, vėtrungės ir kiti lietuviški dvasią atspindintys ornamentai. Tikrai būtų įdomus toks pasaulio žemėlapis, Nemuno ir Baltijos vaikų darbštumą, nagingumą ir gilų dvasios turinį atspindintys veidrodiai. Tai būtų rimtas ir būsimųjų menotyrininkų, meno istorijos specialistų, dailės žinovų bei visų lietuvių laukias darbas.

Jei jis nebus atliktas, Lietuva neteks deramo įvertinimo, kuris pelnytų jai turėtų būti atiduotas už tą neįkainojamą indėlį, kurį ji atidavė daugeliui tautų ir valstybių, ypač Amerikai, Kanadai.

Žvilgtelėkime akimirka tik į vieną Kanados miestą — Edmontoną, per kurį, tarsi Neris per Vilnių ar Nemunas per Lietuvą, vingiuoja Šiaurės Saskatchewano upė.

Prieš mane — dvi viena už kitą storesnės ir viena kitai savo verte nenusileidžiančios knygos: „A Lithuanian Bibliography“ ir „Supplement to A Lithuanian Bibliography“. Abiejų šių knygų sudarytojai — lietuviai — Adomas ir Filomena Kantautai. Knygas išleido Alberto universitetas 1975 ir 1979 metais.

Anuomet, kai pasaulis taip domėjosi Rytų ir Vakarų santykiais, daugelio šalių, (ypač vidurio ir Baltijos), likimu, kai lietuviai studentai neturėjo lietuviškos literatūros, atsirado šios knygos. Vienos jų įžangoje rašoma: „Studentams, besidomintiems Rytų Europos gyvenimu, Lietuva buvo įdomus radinys, (...) tarpininkas tarp slavikų ir vakarietiškųjų kultūrų, ypač išsiskyręs iš sovietinių kraštų“. A. ir F. Kantautų šeimos gyvenimas nesiriboja tik šių knygų atsiradimu. Apie juos patikslinti būtų parašyti ne tik studija ar monografija. O kur kiti?

Anapus Saskatchewano upės dunkso aukšti Edmontono akademinio universiteto rūmų korpusai. Dveji iš jų — suprojektuoti lietuvių architektų Vatkūno. Tame pačiame universitete „Division of East European Studies“ ir „Central and East European Society of Alberta“ yra dirbęs A. Dudavičius.

Kaip galima užmiršti buvusį Albertos provincijos maisto laboratorijų direktorių, dabartinį maisto analizės, kokybės ir saugumo patarėją, Edmontono Lietuvių bendruomenės pirmininką, dr. Vincentą V. Kadį, jo žmoną Eliną, taip daugelį pasiūlyvusių šios bendruomenės labui. Kanados provincijos gydytojai vertina lietuvių, Albertos provincijos vyr. veterinarijos gydytojo Juozo Pilipavičiaus

darbą šio krašto žmonėms. Savo laiku nuotraukomis garsėjo Petras Vaitkūnas, turėjęs foto studiją San Paule.

Meno pasaulyje dažnai sukasi Nijolė Karosaitė (Nijolla Koris), kuri šiuo metu yra Edmontono Operos teatro direktorė, tad su ja susiduria visos operos žvaigždės, atvokusios gastroliuoti į šį Kanados miestą, taip pat dėkingi žiūrovai, atėję į šios operos teatro.

Ne vien keliauninkui knietiti ateiti į paupį, kur pakrantėje stiebiasi didingi rūmai. Tai Alberto provincijos parlamentas, kuriam pastatyti granitas buvo vežamas iš Vankuverio, marmuras — iš Kvebeko, Pensilvanijos ir Italijos. Puikios ir sudėtingos šių rūmų puošmenos, parlamento sosto, autorius — lietuvis meistras — Titas Uogintas, per kelis mėnesius, dienomis ir naktimis iš Honduro raudonmedžio pagamino čionykšiam parlamentui, 1980 m. rugsėjo 1-ąją šventusiam 75-ias įkūrimo metines, Edmontono merijos užsakyta dovaną.

Gyvena jis su žmona Eugenija tylios ir nuošalios gatvės pašonėje, savo jaukiuose, pavyzdinčių tvarkomose namuose, kur laukia pavasario obelis, kur ruošiasi skleistis pirmieji tulpių žiedai. Titas — kaip ir jo žmona — Suvalkijos lygumų vaikai. Jis augo Išdagų kaime, iš kurio, karo ir pavojaus iš Rytų genamas, atsikūrė Vokietijoje. Pasak ličio keliai atvingavo Kanadon. Edmontone pradėjęs nelengvą tremtinio dailę, išmokio staliaus ir medžio apdailos meistro darbo, padarė ne vieną spintą, stalą, prie kurio šiandien sėdi puošniam kabinete ne vienas Kanados teisėjas, advokatas ar kitoks šio krašto pareigūnas. Nejučiomis paklaustas, ar nori grįžti į Lietuvą, tik numoja ranka: „Kaip čia gali grįžti, nors ir labai norėčiau: juk mes Lietuvoje tebesam liaudies priešai ir buožės...“

Negaliu patikėti tokiais žodžiais ir klausiu, kaip juos reikia suprasti, nes Lietuva jau atšventė penktąsias Nepriklausomybės metines. Svetinų namų šeimininkas, daug negaišęs laiko, ištraukia iš Lietuvos atsiųstą dokumentą.

Lietuvos valstybinio archyvo V. Uogintui išduotame pažymėjime (1993.08.05 Nr. U-1-U), kurį pasirašė direktorius A. Piliūnis ir L.E. skyr. ved. p. L. Šetkienė, juodu ant balto parašyti tokie, iš įvairių archyvų ir bylų, išrašai: „Šakių apskrities vykdymo komiteto archyvine fonde, Sintautų valsties 1941 m. byloje, Išdagų apylinkės buočių sąraše (be datos) įrašytas Uogintas Juozas, Juotuvų bendruomenės pirmininkas, dr. Vincentą V. Kadį, jo žmoną Eliną, taip daugelį pasiūlyvusių šios bendruomenės labui. Kanados provincijos gydytojai vertina lietuvių, Albertos provincijos vyr. veterinarijos gydytojo Juozo Pilipavičiaus

Edmontono Kanadoje lietuviai savo namuose po Mišų š.m. kovo 19 d.

Nuotr. T. Uoginto

VARDŲ IR PAVARDŽIŲ PROBLEMA

AURELIJA M.
BALAŠAITIENĖ

Kovo 23 d. vedamajame „Draugo“ redaktorė Danutė Bindokienė sielojasi ne tik dėl mūsų spaudoje moteriškų pavardžių galūnių dingimo, bet ir todėl, kad jau pradėta neberašyti ir vardų. Tiek iš asmeniškos patirties viešnagių metu Lietuvoje, tiek iš Lietuvoje leidžiamos tariai dokumentinės literatūros sprendžiu, kad toji „liga“ pas mus ateina iš Lietuvos. Kai vienos iškylos Nemunu metu, padarius pokalbį spaudai su įdomia gide, paprašiau jos vardo ir pavardės, ji man davė savo vardo pirmą raidę „T“ ir pavardę. Kai pakartotinai jos vardo klausiau, ji beveik pyktelėjusi atsakė: „Teresė“... Su ta pačia problema susidūriau ir Kauno Karo muziejuje, kuriame po didžiųjų asmenybių nuotraukomis nebuvo pavardžių...

Tikrai blogai yra su dokumentine medžiaga, kuria naudosis ateinančios kartos. Vartaus mums neįprasto, kvadratinio formato, kietais viršeliais 1990 metais Vilniuje išleista „Lietuvos albumas“. Viršelių puošia Vytis, o pirmą puslapį imantrūs tautiniai raštai. Daugiau kaip pusė albumo puslapių skirta geroms kokybės, senoms ir vertinoms prezidentų, ministrų, vyskupų, generolų, menininkų, muzikų bei grupinams nuotraukoms, jų tarpe matome atstovybes, ministrų kabinetus, partijų ir organizacijų suvažiavimus bei konferencijas. Yra ir senų bažnyčių, istoriškų pastatų ir „seniausias namas Kaune“, primenantis Perkūno namus. Deja, jų tarpe yra Nepriklausomos Lietuvos „militarinė misija“ ir „armijos teismas“, nors joje buvo kariuomenės ir karo teismai. Albumo gale trumpos biografijos su daugybe rašybos, sintaksės ir kalbos klaidų. Skaitome apie „ikurimą“, bet toliau yra „ikūrtas“, „sunkus medžiaginis padėjimas“, „rekolėkcijos“, „nėrvai“, „archieologija“, nuolat minima „šeimyna“, nors lietuvių kalbos žodyne „šeimyna“ sudaro „samdiniai“, o šeima yra „kartu gyvenančių tėvų, vaikų ir artimų giminių grupė“. Kitur rašoma „mokinosi“, „neliovis“, universitete „klause lekcijų“, „spaudoje padėjo daug stūdių“, „padarė sutartis“, „iėjo kaip ministro“, „pildė pareigas“, „ivykdino“, „galūtinis“, „jurių kranas“, „studijavo gyvulybą“, ir dar daugybė kitų nesamonių. Dauguma šaltinių ar įterptinių sakinių neatskirti kable-

liais... Kur autoriai mokėsi (gal mokinosi?) lietuviškai rašyti? Grįžtant prie vardų, ypač erzina akis po nuotraukomis stoka vardų, juos pažymint tik viena raide. Pirmas Lietuvos prezidentas buvo A. Smetona, toliau, be vardų, yra jauna „prezidento šeimyna“. Neturi vardų dr. J. Šliūpas, M. Jankus, vyskupas P. Karevičius, J. Matulaitis-Matulevičius, A. Karosas, J. Skvireckas. Be vardų liko P. Vileišis, J. Jablonskis, A. Valdemaras, S. Šilingas, P. Klimas, M. Biržiška. Vienas šalia kito yra M. ir J. Yčai, ir kiti. Tačiau yra aišku, kad tai nedaryta taupant vietą, nes pavardės skirtose eilutėse yra daug tuščios vietos, žemiau anglų ir lietuvių kalbomis surašius titulus ar pareigas. Savotiškai apibūdintos kai kurios pareigos, kaip „valstybės kontrolieris“, o profesijų tarpe yra „inžineris“, „aktoris-režiseris“, aktoriai turi „vaidyklą“, yra „kancelerija“, „socialė apsauga“, o kai kuriems rašytojams pridėti „apysakininkų“ epitetai...

Grubiai žalojama mūsų gramatika, po dr. J. Šliūpo nuotrauka parašius jo titulą kaip „pirmas Lietuvos atstovas Latvijoje ir Estijoje“... Respublikos rašomos didžiąja raide, bet ne jų piliečiai. Toliau yra Lietuvos atstovai „Šveicaruose“, „Tarybų Rusuose“, „Suomiuose“, „Sveduose“, „Norveguose“, „Danuose“ ir net „Ryme“... O kas yra „J.E. sufraganas“? Pradėjus nuo vardų su pavardėmis nerašymo, kiek samoninagai nukrypau nuo temos, norėdama paliustruoti tą graudų faktą, kad net 1990 metais buvo žalojama mūsų kalba. Turbūt leidėjai medžiagą biografijoms emė iš senų ar kitataučių šaltinių, nepadare korektūros. Tai lyg lietuvių kalbą silpnai moka kančių asmenų bandymas rašyti lietuviškai.

Mes privalome gerbti ne tik savo kalbą, bet ir savo vardus,

juo labiau, kad gyvename kraštuose, kuriuose moteriškos ir vyriškos pavardžių galūnės nekaitaliojamos. Ignoruodami vardus, prarandame esminį savo lietuviškos tapatybės bruožą. Amerikoje ištekejusi moteris, ypač socialiniame bendravime, naudoja savo vyro vardą ir pavardę, pvz., Mrs. John Smith, kas reiškia — pono John Smith žmona. Kartu jiedu yra Mr. and Mrs. John Smith, ne kaip kad mes sakytume: Jonas ir Marytė Jonačiai. Lietuviskoje spaudoje privalo tiek vyrai, tiek moterys vartoti vardą ir pavardę su teisingomis lietuviškomis galūnėmis, nors praktiškame gyvenime to negalime daryti. Pavyzdžiui, Jonačio Danutė pradės lankyti pradžios mokyklą, bet ji nebus užregistruota kaip „Jonaitytė“, o jos mama nebus „Jonaitienė“, nes lietuvių kalbos ypatybių nežinančioms asmenims ir įstaigoms tai neišsprendžiama problema bei teisingai paimti: kaip gali tos pačios šeimos nariai turėti skirtingas pavardes, t.y. skirtingas galūnes?

Mūsų spaudoje privalo būti išrašyti visų asmenų vardai su pavardėmis, o ir po nuotraukomis maloniau matyti ir vardus, nors jose iš išvaizdos atskiriame vyrus nuo moterų. Vardus gavome per Krikšto sakramentą; daugumoje šeimų jie eina iš gentkartės ir gentkartės. Mano šeimoje močiutės ar senelio vardai teko vaikams ar vaikaitėms. Gimus mano dukrelei Jūratei (aš dar su lėlėmis žaisdama apie tą vardą svajojau), ji buvo pakrikštyta Jūrate-Elena, nes Elena yra mano a.a. mamytės vardas. Žinau ir kitas šeimas, kurios tą tradiciją palaiko. Be to, rašant asmens vardą kartu su pavardę, jam išreiškiama pagarba kaip individui, jį išskiriant iš kitų su ta pačia pavardę ir pirmąją vardą raidę. Jei mums rūpi lietuviškos išlaikymas užsienio lietuvių tarpe, tai teisingas vardų ir pavardžių vartojimas mūsų spaudoje ir visuomeniniame gyvenime yra vienas iš esminių elementų.

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus.
Skubiems siuntiniams - AIR CARGO.

Komercinės siuntos pagal susitarimą.
Dokumentus, įgaliojimus notarizuojam veltui.
MAISTO SIUNTINIAI nuo \$29.- iki \$98.-

Aukštos kokybės maisto produktai

Du patys populiariausi, tai šventinis už \$39.- ir 55 svarų įvairaus maisto už \$98.-

\$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai, aliejus, mėsos konservai, aspirinas, multivitaminai.

\$98.- dešra (rūkyta), mėsos konservai, šprotai, vaisių koncentratas, margarinas, aliejus, sūris, sausainiai, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta, kakava, cukrus, kruopos (ryžiai), makaronai, razinos, majonezas, riešutai (išlukšteni), konservuoti žirnėliai, konservuoti agurkai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai. 55 svarai arba 25 kg.

Pageidaujant prisiųsime smulkia informaciją. Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą. Dirbame nuo 1987 m.

TRANSPAK, 2638 W. 69th St.
Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

OAK LAWN
REALTY
6253 W. 95 St.
Oak Lawn, IL 60453

BALYS BUDRAITIS

Patamauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite:
BUDRAIČIUI

Bu. 708-499-7000 Res. 312-779-3971
Fax. 708-499-7006 Pager 312-308-0307

REAL ESTATE

GREIT
PARDUODA

RE/MAX
REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patamavimas
- MLS kompiuteriūr FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

FOR RENT

Išnuomojamas 5 kamb. 2 mieg. apšildytas butas; šaldytuvai, ir virimo plyta; 71 St. ir Wahtenaw apyl. \$425 mėn. + 1 mėn. „security dep“ ir „lease“. Kreiptis [Alm]: 312-476-8727.

Išnuomojamas 6 kamb. 3 mieg. butas su baldais.
Tel. 312-376-7883

HELP WANTED

Ieškau moters padėti namų ruošoje ir gyventi kartu. Maistas, kambarys ir alga.
Tel. 708-825-6404

Reikalinga padėvė.
Turi mokėti angliskai.
KAZ'S RESTAURANT
1154 S. Michigan Ave.
Chicago, IL 60605
Tel. 312-663-9318

DAINŲ ŠVENTĖS VAIZDAJUOSTĖ

Prisiminkite praeitos vasaros Dainų šventę Alvido Buklio nufilmuotoje ir Vidos Kuprytės suredaguotoje aukštos kokybės VHS juostoje.

Kaina tik \$25

Čekius siųsti:

Lithuanian R. Catholic
Federation of America
4545 W 63 Street
Chicago IL 60629

Kokybiškai atlieku vidaus ir lauko namų remontus ir šiaip apyvokos darbus. Pigiai, greitai, sąžiningai. Turiu rekomendacijas.
Kreiptis: 708-656-6599

J K S CONSTRUCTION

„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas, tel. 708-969-2658.

IEŠKO DARBO

50 m. moteris nori padirbėti pusę dienos bet kokį darbą.
Tel. 312-776-6854

DĖDĖS SAMO ŽEMĖ

Padintis su Amerika (JAV)

VINCAS SALČIŪNAS

„Drauge“ ir kitur. Platintojams - nuolaida. Kaina - 13.50 JAV dol. plius persiuntimo išlaidos. Užsakyti ir čekį siųsti: V. Salčiūnas, 2268 S.E. Carnation Rd., Port St. Lucie, FL 34952. Iš jo užsakius, autorius pats sumoka siuntimo išlaidas.

Liepos 18 d. Kauno leidykla „Varpas“ išleido Vincą Salčiūną k.rygą

DĖDĖS SAMO ŽEMĖ - Pažintis su Amerika (JAV)

336 pusl., daugiau kaip 90 nuotraukų bei iliustracijų. Tiražas - 2000.

Nors knyga tiesiogiai skirta Lietuvos skaitytojams, bet yra naudinga visiems, kas domisi Amerikos istorija, geografija, gamta, ekonomika, kultūra, žmonių gyvenimu ir t.t. Tai ne kelionių aprašymai, o platus idomos medžiagos bei faktų apie J. A. V. rinkinys.

Autorius turi labai ribotą tos knygos kiekį, ir siūlo ją nedelsiant įsigyti. Gaunama nuolaida.

Edmontono lietuvis Titas Uogintas su žmona Eugenija.

Nuotr. K. J. Ambrasas

ŠVČ. M. MARIJOS NEKALTO PRASIDĖJIMO PARAPIJOS 80 METŲ JUBILIEJAUS KONCERTAS

Solistai: Arnold Voketaitis
Virginia Bruozis

Pianistai: Gintė Čepinskaitė
Arturo Nieto-Dorantes
Kimberly Schmidt

1995 m. BALANDŽIO MĖN. 30 D.
Sekmadienį, 3 val. p.p.
2745 W. 44th Street, Chicago, IL

Bilietai: \$12 ir \$9

ALICE STEPHENS
VOKALINIO STIPENDIJŲ FONDO
1994 m. konkurso laimėtojai:

Lijana Kopūstaitė
Genovaitė Bigenytė
Algimantas Barniškis

Styginis ansamblis—Cuerdas Clasicas

LIETUVIŠKA TELEVIZIJOS PROGRAMA ČIKAGOJE

Balandžio 11 d. i Amerikos Lietuvių meno draugijos narių susirinkimo dalyvius kreipėsi dokumentinių filmų režisierius Arvydas Reneckis, siūlydamas atkurti lietuvišką televizijos programą Čikagoje. Po detalaus projekto pristatymo ir diskusijų draugija sutiko imtis iniciatoriaus vaidmens, steigiant šią svarbią modernių laikų tautinio sužinėjimo bei lietuvių palikimo išieivijoje priemonę. Čia yra Algimanto Kezio pasikalbėjimas su Arvydu Reneckiu.

— Kaip kilo mintis atkurti lietuvišką televizijos programą Čikagoje?

— Iš nuostabos, kad iki šiol jos dar neturime. Per etninį 23 TV kanalą Čikagoje pamatysite išgirsi, ką tik nori: lenkus, rusus, ukrainiečius, rumunus, graikus, korėjiečius, kiniečius, įvairiausių Lotynų Amerikos tautų atstovus, netgi išieivius iš pačios neturtingiausios Europos valstybės — Albanijos. Kur šia me pasaulyje esame mes, lietuviai?

— Tikri rusiai esi girdėjęs, kad Čikagoje prieš gerą dešimtmetį jau buvo leidžiama programa „Lietuviai televizijoje“, kuri nebegalėjo išsilaikyti ir nutrūko. Ar tai nekečia abejonių naujos programos pasisekimui?

— Ne tik girdėjau, bet ir visai neseniai specialiai pasižiūrėjau kai kuriuos tuos programų įrašus. Šia proga norėčiau pareikšti pagarbą lietuviškos TV išieivijos pionieriams. Pirmiausia, žinoma, Anatolijui Šlutiui. Aš pats jau daugiau kaip dešimtmetį dedu ant stalo duoną iš kino ir video dokumentininko profesijos ir puikiai žinau, kiek visa tai jums „kainavo“. Nesistebiu, kad tos TV laidos nutrūko ar, kaip kiti sako, „išsisėmė“. Tačiau tokio pavojaus dabar nenu-matau. Tai, ką užsimojome įsteigti, labai mažai kuo bus panašūs į buvusias programas. Per tą prabėgusį dešimtmetį mūsų visų gyvenime daug kas nebeatpažįstamai pasikeitė. Visiškai kitokia bus ir naujoji Amerikos Lietuvių televizija.

— Kaip atrodys jūsų programos?

— Norime pradėti nuo savaitinės pusvalandžio trukmės laidos, kurią matysite per Čikagos 23 TV kanalą. Stengsimės, kad mūsų programos būtų žurnalinio pobūdžio. Kaskart parodysim trumpą Lietuvos ir pasaulio lietuvių žinių santrauką, skelbsime visuomenės pra-nešimus, matysite lietuviškų filmų ir spektaklių ištraukas, kultūrinės, muzikinės, pramoginės, tautosakos programas; ne viena laida nebus išleista be specialios programėlės vaikams. Kažkaip susidarė įspūdis, kad išieivijos kultūrinuose parengimuose vaikai yra labiausiai užmirštas žiūrovų ratas. Be to, kartą mėnesį planuojame paruošti TV pokalbių laidą, į kurią kviesime įvairius skirtingų pa-žiūrų tautiečius padiskutuoti gintytinomis lietuviško gyvenimo temomis. Žodžiu, tas pusvalandis neturėtų prailgti, o jei pasidarytų per trumpas, visada bus galimybė augti. Geriau pavykusias originaliai sukur-tas programas, svarbesnes žinias,

dokumentinius filmus ir kt. siūlysim rodyti per Lietuvos televiziją.

— Atrodo, kad ryšys su Lietuva gali tapti pagrindiniu naujosios TV bruožu. Kokių visuomeninių ar gal politinių tikslų sieksite?

— Politinių, grynai to žodžio prasme, — jokių. Steigiamės ir norime būti nepolitine, jokiai atskirai organizacijai ar verslui nepriklausančia, pelno nesiekiančia visuomenės kultūrinės informacinės institucija. Mūsų pagrindinį siekį galima būtų apibūdinti, kaip bandymą ištaisyti tai, ką yra pagadinę blogi laikai. Kai prieš porą metų filmavau interviu su a.a. Stasiu Lozoraičiu, ką tik sugrįžusiu iš Lietuvos po jam nesuklosčiusių rinkimų, paklausiau, kokia buvo pagrindinė jo pralaimėjimo priežastis? Jis labai filosofškai atsakė: „laikas“. Toliau čia pat pridūrė, kad to laiko buvo per daug, nes per tuos penkias dešimt metų, kai Lietuva buvo uždaryta nuo Vakarų pasaulio, pastarasis vystėsi, kasdien keitėsi ir gana toli nuėjo. Kartu su juo vakarietiškos kultūros įtaka keitėsi ir išieivijos inteligentija. St. Lozoraičio žodžiais, sugrįžęs į Lietuvą, jis pajuto, kaip sunku susikalbėti su kai kuriais tėvynainiais. Šis faktas jam atrodė labiau apgailestautinas, negu pats pralaimėjimas. Balsų skaičius tik patvirtino, kad dauguma Lietuvos žmonių nebuvo pasiruošę pasitikėti vakarietiškos kultūros ir mąstysenos žmogumi. Įvardindamas antrąją savo nesėkmės priežastį, jis gana paradoksaliai pasakė, kad to laiko buvo per mažai. Tauta turėjo progos pamatyti kandidata į savo prezidentus, likus vos keletui savaitių iki rinkimų.

Manau, kad ši patirtis galėjo būti mažiau dramatiška, jei ir Lietuvos žmonės, ir išieivijos lietuviai būtų galėję dažniau matyti vieni kitų gyvenimą. Tam ir yra šiame pasaulyje televizija. Juk ir mes, kas ilgiau, kas trumpiau čia būdami, suvokiame Lietuvą priklausomai nuo to, kas, kada ir kokią ją esame paskutinį kartą regėjęs prieš palikdami. Pavyzdžiui, aš ją taip ir matau pro laužus ir

barikadas aplink Aukščiausiąją Tarybą, nes išvažiuavau netrukus po sausio įvykių. Be abejo, po to skaitai laikraščius, klausaisi radio žinių, pasižiūri atsitiktinę video juostelę, susirašai laiškais su namiškiais... Tačiau mano lietuviška galvosena įšalo mažiausiai prieš ketverius metus, nes, šiame krašte gyvendamas, norom nenorom daug ką imi vertinti kitaip ir, praradęs artimą ryšį arba kontekstą, nebesusieji to su lietuviškumu.

Nuolatinės, Lietuvą rodančios TV programos geriau negu bet kokia kita informacijos priemonė padėtų tą galvosena aptirpdyti. Tikrai apmaudu, kad anoji jūsų televizija neišstebėjo dar bent kelerius metus — iki Lietuvos atgimimo. Tuomet ji tikrai nebūtų „išsisėmusi“ būtų užsimezges abipusis vaizdinės informacijos ir ryšys, be kurio drįstu pasakyti, ir Lietuvos žmonės, ir išieivija gana daug jau nebesugrąžinamai yra praradę ir savo tarpusavio santykiuose, ir galbūt, darant kai kuriuos politinius sprendimus bei leidžiant įstatymus.

— Minėjai, kad ketinate nesikišti į politiką, o vis prie jos sugrįžti. Ar manai, kad savaitinė TV laida būtų pajėgi nuversti tokius kalnus?

— Politika čia pasitelkiu tikrai kaip pavyzdį, parodantį, koki poveikį visuomenei gali padaryti vaizdinė informacija. Galėčiau pridurti daugiau: atkuriant Lietuvos nepriklausomybę, televizija buvo tapusi vienu pagrindinių pasipriešinimo ginklų. Ne be priežasties sovietai mėgino ją užgniaužti, ir ne veltui šalia jos buvo sudėtos nekaltų žmonių aukos.

Dabar kiti laikai, lietuviška visuomenė turi kitokių tikslų. Nektinu čia nieko įtikinti, kad Čikagoje leidžiama TV programa gali kaip nors pasukti „tautos istorijos ratą“. Tokių ir tikslų tuo tarpu nėra. Noriu tik pasakyti, kad ji mus visus labiau suartintų; tikiu, kad ji gali tapti gyvu lietuviško visuomeninio ir kultūrinio gyvenimo reiškiniu. Labai jau akivaizdu bent tiek, kad tai — neužpildyta spraga.

— Ar turės naujoji televizija pakankamai žiūrovų ir rėmėjų?

— Kaip tik dėl to taip ilgai ir pats abejoju šio užmojo ateitimi, reikalingumu ir sėkme. Atrodė, išieivijoje greitai nieko nebeliks — visi tuoj puls ir sugrįš gyventi į Lietuvą. Apsidairęs matau, kad išeina atvirkščiai — daug daugiau žmonių iš Lietuvos atvažiuoja čia, negu grįžta. Esu tikras, kad absoliučios daugumos atvykusių tikslas toli gražu nėra iširti amerikietiškoje kultūroje. Atrodo, kad žiūrovų dar kuri laiką užteks. Be to, steigti lietuvišką televiziją Amerikoje padėsina dar vienas, grynai technologinis dalykas. Visose industrinėse šalyse vyksta komunikacijos priemonių revoliucija. JAV jau dabar nutiestas naujas stiklo pluošto laidų tinklas, kuris šimtus kartų geriau negu varis pasiūnčia garso,

kompiuterinę informaciją ir vaizdą. Jis vaizdžiai vadinamas „informacijos greitkelio“. Šiuo tinklu jau naudojasi valdžios įstaigos, didesnės korporacijos, bibliotekos ir kt. Už 3-5 metų tie laidai visiškai pakeis varinius ir pasieks visų Amerikos gyvenčių namus. Tai reiškia, kad Čikagoje leidžiama TV programa tiesioginiu ryšiu galės matyti bet kuris Amerikos bei Kanados lietuvis. Žiūrovų ratas gerokai išsiplės. Bet pirmiausia, suprantu, kad reikės leisti įdomias programas, kurios suintriguotų, sujaudintų, patrauktų kuo didesnę žiūrovų ratą.

— Kada pasirodys pirmosios programos?

— Gaila, kad į šį patį konkrečią klausimą kol kas sunkiausia atsakyti. Reikia pasirašyti bent pusmečio sutartį su

Lietuviai esame visi —
Lietuvių Fonde ar esi?

14911 127th STREET
LEMONT, IL 60439
Tel.: 708-257-1616
Fax.: 708-257-1647

LIETUVIŲ FONDAS

LITHUANIAN FOUNDATION

Santrumpos: atm. įn. = atminimo įnašas, pavardė po dvitaškio = aukotojas, įm. = įmokėjo, asm. = asmuo, suma po pavardės — įnašų iš viso.

1995 m. sausio mėn.

2 x \$10 Boreišis Algirdas atm. įn., \$70.61; Rempert Katherine B., \$130.

2 x \$20 Grinis dr. Gedas Marius, \$160; JAV LB Waukegan/Lake County Apylinkė, \$3,610.

2 x \$25 Lietuvių Padėkos Paminklo Fondas, \$8,845; Petra-vičius Vygas, \$85.

1 x \$35 Dunajewski Noakaitė dr. Alicija, \$85.

3 x \$50 Kavaliūnas Antanas, \$100; Kučiauskas Igoris ir Kuni-gunda, \$1,350; Vidžiūnienė Rūta Kleva, \$775.

8 x \$100 Beiga Kazys ir Sofija, \$700; Metz Virginia, \$100; Sadauskas Aleksas atm.: Sadauskienė Kazimiera, \$900; Sapetka Kazimieras, \$12,365; Stankūnė-Stankūnas Magdalena Birutė, \$300; Valaitytė Laura, \$100; Valaitytė Rasa, \$100; Žarkauskas Rev. Peter atm. įn.: Omaha Lietuvių Medžiotojų-Meškeroitų Klubas „Aras“ \$100.

1 x \$200 Gartigas Albertas ir Jadvyga atm. įn.: Gartigaitė Irena, \$200.

1 x \$310 Žarkauskas kun. klebonas Petras atm. įn.: Kartanienė Ona \$25, Martinkus Danielius \$25, Reškevičius Albinas ir Gražina \$25 ir 13 kt. asm., \$310.

3 x \$500 Dodge Prišmantaitė Kristina, \$500; Kudukis Petras, palikimas, \$1,000; Macikienė Rozalija atm. įn.: Sinkevičiai Algis ir Zina, \$750.

1 x \$1,000 X, \$9,500.
Iš viso \$4,105.00

1995 m. vasario mėn.

1 x \$10 Paliokas kun. Algirdas, \$110.

1 x \$20 Razgas Benius atm. įn., \$20.

3 x \$50 JAV LB Seattle Apylinkė, \$1,286.25; Kiaunė Kazimieras ir Emilija, \$275; Sakadolskis Romas ir Emilija, \$185.

4 x \$100 Augustas Victor ir Marcella, \$700; Dzigas Vaclovas ir Joana, \$100; JAV LB Clevelando Apylinkė, \$2,600; Lapatinas Vytautas ir Alice (mirusi), \$1,000.

1 x \$140 Petrauskas Petras atm. įn.: Černis Kęstutis ir Izolda \$25, Garritano F. ir B., \$140 ir 6 kt. asm., \$140

1 x \$200 Ramas Juzė, \$200.

1 x \$10,000 Prel. Juozo Prunskio Fondas „Darbininko“ premijoms: prel. Juozas Prunskis, \$10,000.

1 x \$15,503.38 Laikūnas Kazys, palikimas, \$15,753.38.
Iš viso \$26,423.38.

Lietuvių Fondo pagrindiniai kapitalui gauta aukų iki 1995.11.28 d. 7,397,213 dol. Gautomis palūkanomis parėmė lietuvišką švietimą, meną, kultūrą ir jaunimą 3,828,621 dol. Palikimai sudaro svarbią Lietuvių Fondo dalį. Iš viso palikimais gauta 3,140,032 dol. Sudarykite testamentus ir bent dalį turto palikimą Lietuvių Fondui. Testamente įrašykite šį tikslų pavadinimą.

„LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A-NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION“

Visi remkite Lietuvių Fondą, nes Lietuvių Fondas remia lietuvių.

A.†A. STASYS VAITKEVIČIUS Savanoris Kūrėjas, Miškininkas

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.
Mirė 1995 m. balandžio 21 d., 9:44 val. ryto, sulaukęs 95 metų.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 45 m.

Nuliūdę liko: Lietuvoje žmona Elena, dukros — Irena Petrauskienė ir Neris Čiuladienė su šeimomis; Chicagoje artimi draugai — Sofija Jurkūnienė, Lee ir Milda Harris bei kiti giminės.

Velionis buvo I Pasaulinio karo veteranas. Dirbo ilgus metus Campbell Soup Co. Į pensiją išėjo 1963 m.

Velionis buvo pašarvotas pirmadienį, balandžio 24 d. nuo 8 val. ryto iki 10 val. ryto Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyko pirmadienį, balandžio 24 d. Iš laidojimo namų 10 val. ryto buvo atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje buvo aukojamos 10:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis buvo palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuliūdę žmona, dukros ir draugai.

Laidotuvių direkt. D. A. Petkus / D. M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 800-994-7600.

A.†A. SIMAS PAULIUS

Gyveno Chicago, IL.

Mirė 1995 m. balandžio 25 d., 1:45 val. p.p., sulaukęs 92 metų.

Gimė Lietuvoje, Tauragės apskrityje, Laumėnų kaime. Amerikoje išgyveno 46 m.

Nuliūdę liko: žmona Ona, sūnūs — Algis, marti Violeta, Edmundas, marti Virginija; dukros — Irena Draugelienė, žentas Arūnas, Aldona Vaitkienė, žentas Rimantas, Roma Norkienė, žentas Virgilijus; devyni anūakai: Vidas su žmona Fijona, Linas, Laima, Rima, Algis, Vilija, Karina ir Andrius Pauliai ir Aldona Norkutė. Taip pat kiti giminės bei artimieji.

Velionis pašarvotas penktadienį, balandžio 28 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.,

Laidotuvės įvyks šeštadienį, balandžio 29 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gelių prašoma aukoti „Saulutei“, Lietuvos vaikų globos būreliui.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidojimuose.

Nuliūdę žmona, sūnūs, dukros, anūakai ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 800-994-7600.

Mielam draugui, ilgamečiui dainavičiui ir valdybos išdininkui

A.†A. JUOZUI VIERAIČIUI

per anksti užbaigus šią žemiškąją kelionę, reiškiamė nuoširdžiausia užuojauta jo motinai ADELEI, žmonai ELENAI, sūnams JONUI ir TOMUI, broliams JONUI ir VINČIUI su šeimomis, seseriai ONAI su šeima bei kitiems artimiesiems. Kartu su Jumis liūdimė ir pergyvename Jūsų skausmą.

L.M.A. Dainava

Po „Saulutės“, Lietuvos vaikų globos būrelio, ruošto labdaros koncerto Jaunimo centre, progą pasikalbėti rado Valdas Adamkus ir smuikininkas Raimundas Katilius (dešinėje).

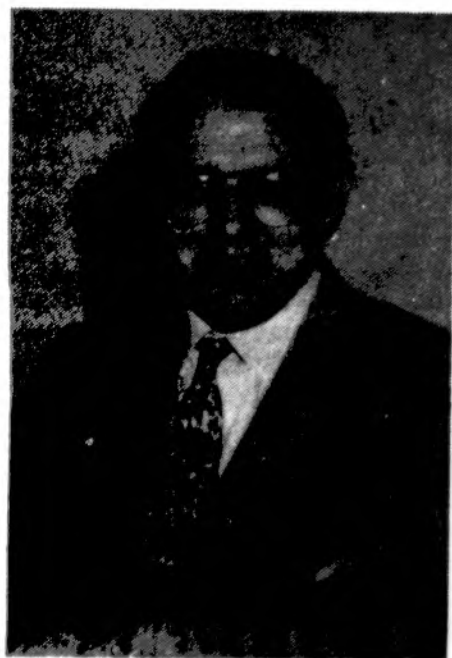
Nuotr. Indrės Tifūnėlienės

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Palaimintojo Jurgio Matulaičio, kurio paskelbimą palaimintuoju sutikome taip džiaugsmingai, byla dar nebaigta. Per Dievo malonę, galime sulaukti jo paskelbimo šventu, o Lietuva — tikro savo tautos sūnaus užtarimo. JAV arkivyskupo Matulaičio kanonizacijos bylos reikalais rūpinosi kun. Stanley Saplis, MIC, tačiau po jo mirties šioms atsakingoms pareigoms paskirtas marijonų provincijolas kun. Donald Petraitis, MIC. Tikintieji supranta, kad reikia daug karštų maldų, norint sulaukti altoriaus garbės palaimintajam ir lietuvių pamiltajam arkivyskupui. Kun. Petraitis prašo, kad visi, kurie gavo Dievo malonę per pal. Matulaičio užtarimą, praneštų jam adresu: 6336 S. Kilbourn Ave., Chicago, IL 60629-5588. Šiuo adresu pas kun. Donald Petraitį taip pat galima gauti pal. Jurgio Matulaičio paveikslėlių su specialiomis maldomis ir didesnių paveikslų.

Dr. Arvydas Žygas, JAV LB Socialinių reikalų tarybos ruošiamoje „Pagalba Lietuvai“ konferencijoje vadovaus „Suteikiama pagalba Lietuvos studentams“ diskusijai būreliui. Konferencija įvyks Šv. Kazimiero vienuolyno patalpose, Čikagoje. Norintys konferencijoje dalyvauti, prašomi registruotis iš anksto, skambinant: (312) 476-0664; (312) 476-2655; (312) 436-0197.

Prez. Bill Clinton pakvietė prof. dr. Joną Račauską į JAV delegaciją, kuri kraštui atstovaus birželio 2-6 d. Prahoje vykšančioje CIVITAS tarptautinėje konferencijoje. Iš viso pasaulio dalyvaus apie 200 delegatų, kurie svarstys būdus pagyvinti ir išplėsti piliečių dalyvavimą demokratinuose procesuose. Dr. J. Račauskas profesorijauja Chicago State University ir pirmininkauja Lituanistikos tyrimo ir studijų centrui.

Prof. Jonas Račauskas.

x „Perlų žvejų“ operos spektaklio, kuris bus **gegužės 14 d.**, 3 val. p.p. Morton auditorijoje, 2423 S. Austin Blvd., Cicero, IL, bilietai gaunami kasdien, išskyrus antradienius, „Patria“ krautuvėje, 2638 W. 71 st. St., Chicago, IL 60629. „Patria“ atidaryta 10 val. ryto — 4:30 val. p.p. Tel. 312-778-2100. Paštu bilietai užsakomi tuo pačiu adresu, tik čeki išrašyti: Lithuanian Opera Co., Inc. Bilietų kainos: \$35, 25, 20 ir 15. (sk)

x **„Kalba Vilnius“**. Klausykite Grundig radijais. Gradinskas J. G. Television, 2512 W. 47 St., Chicago, IL 60632. Taip pat koncertiniai radijai su fonografiniais ir rekorderiais. Garantuotas vokiškų aparatų taisymas. Pirmiausia — paskambinkit 312-376-1998. (sk)

x **LEMONTA, PL centre**, TRANSPAK istaiga veikia kiekvieną savaitę: penkt. 3 v. p.p. - 7 v.v., šešt. 10 v.r. - 3 v.p.p., sekm. 8:30 v.r. - 2 v.p.p. Tel. 708-257-0497 arba 312-436-7772. (sk)

x **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuomimais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. (312) 847-7747. (sk)

Draugo fondas pavasario vaizdo proga gavo didelę, 5,000 markių, dovaną iš vieno Vokietijos lietuvių veikėjo, prašant neskelti jo pavardės. Tai vienas didžiausių inauš Draugo fondo istorijoje, iki šiol vienintelis iš Vokietijos. Mielam Draugo fondo garbės nariui Vokietijoje reiškiamė didelė, didelė padėka.

Motinos dienos pietus ruošia Palaimintojo Jurgio Matulaičio misija Lemonte gegužės 14 d., sekmadienį, 12 val. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje. Kviečiame užsakyti stalus ar pavienes vietas pas Aldoną Palekienę 708-448-7436, arba Birutę Navickienę (vakarais) 708-739-0363.

Dantų gyd. Živilė Žymantaitė-Chirban, DDS, University of Illinois College of Dentistry 1982 m. absolventė, kartu su savo vyrų vertėsi privačia praktika Streator, IL. Mėnesiui ji yra išvykusi į Kauno Medicinos akademijos Stomatologijos fakultetą bendradarbiauti pagal KMA-SF ir DAFL (Dantų sveikatos talka Lietuvai) organizacijos paruoštą planą. Ji taip pat dalyvaus II Lietuvos Stomatologų sąjungos kongrese Druskininkuose. Jaunystėje Živilė priklausė žinomam aštuonių dainuojančių vaikų Žymantų šeimos vienietui, kuriam vadovavo ir kartu dainavo jų mama.

Pirmoji Komunija Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje bus balandžio 30 d. per 9 val. ryto Mišias.

Union Pier, MI, Lietuvių draugija rengia Motinos dienos minėjimą gegužės 7 d. V. ir A. Karaičių sodyboje. Pamaldos bus 12 val. (Michigan laiku), o po to minėjimas. Kviečiame dalyvauti draugijos narius ir apylinkės lietuvius.

Brighton Parko Moterų klubo metinis narių susirinkimas bus ketvirtadienį, gegužės 4 d., 1 val. po pietų, Kojak salėje, 4500 S. Talman Ave. Narės prašomos susirinkime dalyvauti, nes turėsime rinkti naują valdybą. Bus vaišės ir motinų pagerbimas.

„Grandies“ ansamblio mokytojai Violeta Fabianovich, Dalia Bilaišytė, Rėda Pliūrienė, Vida Brazaitytė, Tania Mikaitytė, Rima Polikaitytė ir Marius Polikaitis paruosė programą, pavadintą „Kiek pievoje gelelių...“, kurią galėsite pamatyti tradiciniame ansamblio vakare, kuris vyks balandžio 29 d., šeštadienį, 6 v.v., Lietuvių centre, Lemonte.

x **„Perlų žvejų“ operos** spektaklio, kuris bus **gegužės 14 d.**, 3 val. p.p. Morton auditorijoje, 2423 S. Austin Blvd., Cicero, IL, bilietai gaunami kasdien, išskyrus antradienius, „Patria“ krautuvėje, 2638 W. 71 st. St., Chicago, IL 60629. „Patria“ atidaryta 10 val. ryto — 4:30 val. p.p. Tel. 312-778-2100. Paštu bilietai užsakomi tuo pačiu adresu, tik čeki išrašyti: Lithuanian Opera Co., Inc. Bilietų kainos: \$35, 25, 20 ir 15. (sk)

x **„Kalba Vilnius“**. Klausykite Grundig radijais. Gradinskas J. G. Television, 2512 W. 47 St., Chicago, IL 60632. Taip pat koncertiniai radijai su fonografiniais ir rekorderiais. Garantuotas vokiškų aparatų taisymas. Pirmiausia — paskambinkit 312-376-1998. (sk)

x **LEMONTA, PL centre**, TRANSPAK istaiga veikia kiekvieną savaitę: penkt. 3 v. p.p. - 7 v.v., šešt. 10 v.r. - 3 v.p.p., sekm. 8:30 v.r. - 2 v.p.p. Tel. 708-257-0497 arba 312-436-7772. (sk)

x **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuomimais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. (312) 847-7747. (sk)

PASIŽYMĖJES LIETUVIŠKA VEIKLA

Frank Zapolis gimė ir augo Čikagoje, Brighton Park apylinkėje, Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijoje, kur dar ir dabar priklauso Lietuvos vyčių 36-jai kuopai. Dar studentu būdamas, Frank susidomėjo lietuvių tautiniais šokiais. Vinco Samaskos, Lietuvių Prekybos rūmų tuometinio išdinko, kviečiamas įstojo į „Ateities“ tautinių šokių grupę ir joje šoko 25 metus. Ten susipažino ir su savo būsima žmona Eleonora Meilus.

Norėdamas, kad būtų lietuvių tautinių šokių testinimas, Frank suorganizavo jaunųjų šokių grupę „Ateities atžalyną“ ir buvo vienas šokių mokytojas. Kai mažieji paigėjo, perėjo į paauglių šokių grupę, jau pavadintą „Lietuvos vyčių“ šokėjai.

1948 m. Lietuvos generalinio konsulo Čikagoje žmona Juzė Daužvardienė supažindino Frank Zapolį su „Kalėdos aplink pasaulį“ festivaliu Mokslo ir pramonės muziejuje. Nuo to laiko jo šokėjai kasmet dalyvaudavo šiame festivalyje su lietuvių tautiniais šokiais, o 1965 m. „Kalėdos aplink pasaulį“ festivalio rengėjai paprašė Frank Zapolį paruošti tradicinių lietuviškų Kūčių vakaro programą. Nuo to laiko šią programą Lietuvos vyčių šokių grupė, vadovaujama Frank Zapolio, atlieka kiekvienais metais Mokslo ir pramonės muziejaus kalėdiniam festivalyje.

Frank dalyvavo visose lietuvių tautinių šokių šventėse, kaip šokėjas ir kaip Lietuvos vyčių šokių vadovas. Jis yra buvęs Šokių šventės Instituto narys, dirbęs šventės rengimo komitete, ir Čikagos Šokių taryboje nariu bei patarėju.

Steigiant Balzeko lietuvių kultūros muziejų, F. Zapolis dirbo organizaciniame komitete, o šiuo metu yra veiklus muziejaus Tarybos narys. Nuo 1960 m. jis

x **Nijolė ir Leonas Maskaliūnai** iš Palos Park, IL, atsiuntė \$150 našlaitės, kurią remia jau antri metai, metinį paramos čekį. Be to Nijolė yra daug dirbanti „Lietuvos Našlaičių Globos“ komiteto narė. Komitetas dėkoja! (sk)

x **Irena Kairytė**, Oak Lawn, IL, jau antri metai, kaip remia našlaitę Aušrinę, Panevėžyje. Ačiū už \$150. Irena ne tik pinigais remia našlaitę, bet ir darbu: ji „Lietuvos Našlaičių Globos“ komiteto darbštė narė. (sk)

x **A. Lietuvninkas** iš Chicago, kas mėnesį aukoja Lietuvos našlaitėms po \$20. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas. (sk)

x **Amerikos Lietuvių Inž. ir Arch. sąjungos** Chicago skyriaus pavasario golfo varžybos įvyksta balandžio 30 d., sekmadienį, Palos Country Club golfo aikštėje. Pradžią 9 val. ryto. Registruotis pas Joną Bari, tel. 708-790-1399. (sk)

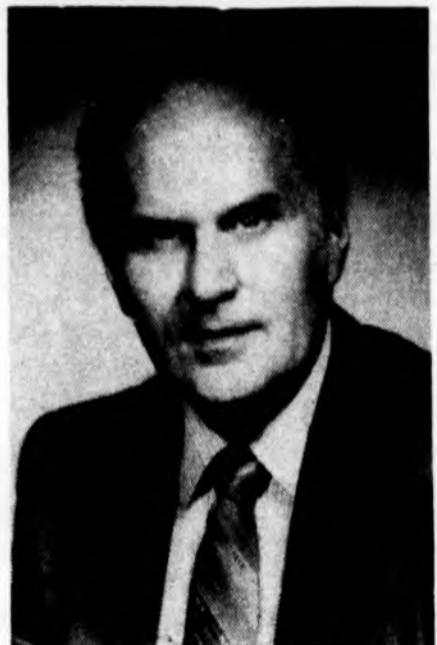
x **Parduodame bilietus kelionėms į Lietuvą** ir į visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinti: T. Lesniauskienė, TravelCentre, Ltd., tel. 708-526-0773. (sk)

x **Kaip ir kiekvieno mėnesio** paskutinį sekmadienį, balandžio 30 d. Baltia Express priminė siuntinius į Lietuvą Lemonto lietuvių centre nuo 9 val. ryto. Siuntiniai laivu gegužės 3 d. Pasiteiravimui skambinkite nemokamu tel. 1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7824. (sk)

taip pat yra Lietuvių Prekybos rūmų taryboje.

Be šių visų pareigų F. Zapolis dirba daugelyje organizacijų ir niekad neatsisako, kai yra prašomas padėti, aukodamas savo laiką ir lėšas. Jis daug prisidėjo prie lietuviškų šiaudinių egletės papuošalų populiarumo: organizavo jų darymo pamokas, rengė parodas ir varžybas. Įvairiomis progomis jis suruošdavo lietuvių liaudies meno parodėles amerikiečių tarpe.

Dalyvaujant su savo šokėjais įvairiose programose amerikiečių visuomenėje, F. Zapolis niekuomet nepraleisdavo progos garsinti Lietuvos vardą, jos kultūrą bei tradicijas. Jis informuodavo žmones apie sovietų žiaurią okupaciją Lietuvoje ir sunkių mūsų tautiečių tuometinį gyvenimą.

Frank Zapolis Lietuvių Prekybos Rūmų išrinktas pasižymėjusių metų žmogumi.

Frank Zapolis visuomet didžiuojasi savo lietuviška kilme ir nori, jog jaunimas taip pat suprastų, kad lietuvių tauta yra garbinga ir turtinga gražiomis tradicijomis. Jo gyvenimo tikslas buvo ir yra įtraukti lietuvių jaunimą į kultūrinę veiklą, suprantant, kad taip gali praturtinti savo ir kitų gyvenimą.

Lietuvių Prekybos rūmai Frank Zapolį išrinko „Pasižymėjusių metų žmogumi“ ir ruošia pagerbimo puotą sekmadienį, gegužės 7 d., 6 val. v., Balzeko muziejuje. Rezervacijas priima A. Brazis, 708-361-5594, M. Kinčienė, 312-927-4990 ir V. Samaska 312-735-4722.

ALTO DARBO KONFERENCIJA

Kiekvienais metais Amerikos lietuvių tarybos Čikagos skyrius šaukia metinę darbo konferenciją, kurioje valdyba padaro pranešimus: pirminkas — kas padaryta metų laikotarpyje, išdinkas — finansinę atsakomybę. O revizijos komisija — ar finansai gerai tvarkomi ir atitinka įrašai kasos knygoje. Žinoma, tokie pranešimai yra reikalingi, nes kiekvienais metais darbo konferencijos skyriaus vadovavimą perima kita organizacija. Po pranešimų yra sudaroma skyriaus valdyba ir taryba vienerių metų kadencijai iš organizacijų pristatytų atstovų.

ALTO Čikagos skyrių sudaro 11 organizacijų. Keturių pagrindinių organizacijų: R. Katalikų federacija, Socialdemokratų sąjunga, L. Tautinė sandara ir Liet. Tautinė sąjunga po 7 atstovus į valdybą ir tarybą. Kitos 7 organizacijos siunčia po 3 atstovus. Šiais metais, kuriai vadovauja L. Socialdemokratų partija ir pirminkauja Antanina Repšienė, metinė darbo konferencija šaukiama gegužės 6 d., šeštadienį, 2 val. po pietų Balzeko muziejaus patalpose, antrame aukšte, 6500 S. Pulaski Rd. Po pranešimų ir valdybos sudarymo bus diskutuojami kiti svarbūs reikalai, kurių yra apšči.

Kiekvieną kartą, rašant apie ALTą, prisimena jo steigėjai: Leonardas Šimutis, Sr., dr. Pijus Grigaitis, Mykolas Vaidyla, Antanas Olis, Juozas Laučka ir kiti. Visi jie jau yra iškeliavę Amžinybėn. Jie įsteigė šią garbingą politinį veiksnį, kuris ir po 55 metų dar tebėra reikalingas ir naudingas. Per 50 metų ALTas yra atlikęs milžiniškus darbus Lietuvos laisvinimo srityje. Jeigu ne ALTas, tai ir daugelis mūsų čia nebūtų, gal būtumėm Gulagų vergų stovyklose ar kitur.

Lietuvai 1990 m. atgavus nepriklausomybę, nereikia dėl jos kovoti, bet reikia visokiais būdais padėti atsikuriančiai Tėvynei. Padėtis Lietuvoje, kaip visi matome, dar ne visai normali, dar jos padangę dengia juodi debesys. Dar daug praeis metų iki mūsų tėvynė atsikels tikram naujam ir laisvam gyvenimui.

Po valdybos pranešimų klausimuose ir sumanymuose bus diskutuojami labai svarbūs nauji įvykiai. Todėl visa lietuviškoji visuomenė, kuriai dar rūpi Lietuvos reikalai, prašomi gausiai atsilankyti į šią darbo konferenciją. Visiems bus įdomu išgirsti, ką ALTO Čikagos skyrius nuveikė per metus ir kokie darbai laukia naujos valdybos šiais metais. Be to, savo dalyvavimu moraliai ir materialiai paremsite ALTą veiklą.

Po konferencijos visi bus pavaisinti darbščiuoju alininku paruoštais užkandžiais, saldumynais ir kavute. Visi nuoširdžiai laukiami.

Ant. Repšienė

POVELYKINĖ DAINŲ POPIETĖ

Atšventę Kristaus prisikėlimo šventę — Velykas, vedami šventiškos nuotaikos, popiečių mėgėjai rinkosi išklausyti gražių — Tėvynės ilgesį sukeliančių dainų. „Seklyčios“ salė buvo pilna muzikos mėgėjų. Elena Sirutienė pasidžiaugė gausiais lankytojais ir pristatė programos atlikėjas: kun. E. Atkočiūną ir „Gimtinės toliai“ dainininkus.

Kun. Edmundas Atkočiūnas, neseniai atvykęs iš Lietuvos pastoraciniam darbui į Omahos, Neb., lietuvių parapiją, sukalbėjo palaiminimo maldą. Jis, šalia kunigishkų pareigų, rašo ir eilėraščius. Šį sykį atsivežė savo eilėraščių knygutę, pavadintą „Einu jums vietos paruošti“ ir paskaitė vieną eilėraštį.

Pinigų, gautus už eilėraščių knygeles, skiria Lietuvos našlaitėms. Su juo atvažiavo ir jo mama, išskentėjusi 10 metų Sibiro kalėjimui ir tremimo lageriuose. Kun. Edmundas sakė, kada jo mama sustiprės, ji galėsianti papasakoti tikrus tremimų išgyvenimus.

Kitą programos dalį atliko iš Lietuvos atvykę dainininkai, susijungę į dainų vienatę, kuri pavadinė „Gimtinės toliai“. Šiame vienetė yra trys dainininkai ir viena dainininkė, o jiems vadovauja Petras Garša. „Seklyčioje“ pasirodė tik Algimantas Barniškis, Alfonsas Seniūnas ir Petras Garša. Jie padainavo 9 romantiškas dainas. Dainą — „Žemė Lietuva“ kartu su dainų atlikėjais dainavo ir susirinkę „Seklyčio“ dainų popiečių mėgėjai. Dainuojamos dainos ne vieną nukėlė į tėviškes laukus, paliktas gyvenvietes, kur buvo praleistos jaunystės dienos.

Po meninės programos dalyviai galėjo dalyvauti laimėjimų programoje — turtingoje loterijoje. Laimingieji džiaugėsi, o nieko nelaimėję taip pat buvo patenkinti, kad savo mažą įnašą prisidėjo prie „Seklyčios“ išlaikymo.

Loteriją pravedė Elena Sirutienė su savo padėjėjomis, kurios savo laiką aukoja „Seklyčios“ gerovei. Šalia dvasinio ir kultūrinio „maisto“, popietės lankytojai nepamiršo ir kūniško maisto, kurį paruošė išradingos „Seklyčios“ šeimininkės.

Ant. Pauzolis

Smuikininkas Raimundas Katilius po sėkmingo „Saulutės“ labdaros koncerto paremti vargstančius vaikus Lietuvoje pasirašo programą Nijolei Kašubienei Jaunimo centre.

Nuotr. Indrės Tjūnėlienės

BALZEKO LIETUVIŲ KULTŪROS MUZIEJAUS INAŠAS Į AMERIKOS GYVENIMĄ

Pietinėje Čikagos dalyje baltoja gana ilgas, trijų aukštų pastatas. Turistinėse miesto skelbimų knygtelėse jis visuomet garsinamas su visomis lankymo valandomis ir atskiru skaičiūmi pažymėtas, kaip verta apsilankymo vieta. Turėdami kelias dienas, o kartais net ir tik kelias valandas laiko, turistai mielai atvažiuoja apžiūrėti ir pasigėrėti muziejuje išstatytais eksponatais. Dažnas, net neturėdamas jokių giminytės ryšių su Lietuva, bet pažinęs kokią kaimyną ar bendradarbį, nori pasididžiuoti, kad aplankė lietuvišką muziejų, Čikagos miesto įžymybę.

Kas muziejų padaro tokia verta apsilankymo vieta? Muziejus gali didžiulius savo labai turtingą biblioteką, kurią kruopščiai veda dr. Dovydas Fainhauzas su savo kūrybinga asistente Danute Viktoriene. Biblioteka nuolat reikalauja daugiau padėjėjų. Tai Edvardas Pocius ir Valentinas Martis, kurių darbas labai vertinamas. Moksline darbus ruošia studentai čia randa vertingos medžiagos savo darbui. Bibliotekoje yra 40,000 knygų, o retų knygų skyrius turi 700 knygų; pradedant 15 amžiumi. Atvažiuojant iš dartinės Lietuvos negali atsistebėti mūsų raštinės kultūros įnašu į šį kraštą.

Muzikos archyvą su dideliu pasižymėjimu ir tvarkingai veda Juozas Sodaitis. Būdamas muzikas, gerai supranta muzikinio paveldo išlaikymą ateities kartoms.

Vaikų muziejus yra pati mylimiausia miesto mokyklų apsilankymo vieta. Čia jie randa seną, šiaudiniu stogu dengtą ūkininko sodybą, medinius šaukštus, dubenis, geldas, naujagimio vygę, kurioje supasi lėlė ir net prieš 70 metų iš Lietuvos atvežta dalgi. Per išties mokslo metus miesto ir priemiesčių mokyklos stengiasi supažindinti mokinius su įvairių tautybių atsivežta kultūra. Lietuviai gali didžiulius tokiu muziejaus lobynu. Mokiniai ir studentai su nuostaba klausosi apie lietuvių emigrantų skurdžią pradžią skerdyklose, fabrikuose ir vėliau pastatytas šventoves, mokyklas, parapijas, vienuolynus, ligoninę ir kultūros centrus.

Atskiri kambariai muziejuje turi rankraščių, dokumentų ir atskirų žymių žmonių archyvus.

Šiuo metu vaikams pravedamos pasakų sekimo valandėlės, meno, muzikos ir tautinių šokių pamokos. Jauna, energinga mokytoja šiam darbui paskiria daug valandų, kad jos programos būtų sėkmingos. Nuo mažens įpratę muziejuje užsimti ir atlikti savo pirmuosius bandymus, jie mielai ir paauge lankys šiuos pastatus.

Čia jau aštuoni metai dėstoma

lietuvių kalba nemokantiems lietuviškai suaugusiems. Yra rudens ir pavasario semestrai. Studentai suvažiuoja ir iš Čikagos priemiesčių. Jų noras susipažinti su lietuvių kalba yra begalinis. Mokytoja — Gailutė Valiulienė. Šią programą įvertina ir Lietuvių fondas.

Puikiai tvarkomas Edvardo Mankaus filmų ir video juostų demonstravimo kambarys. Apžiūrėjus muziejų, dažnai labai malonu atsistoti ir 20 minučių pasigėrėti Lietuvos miestų ar apylinkių vaizdais. Šio kambario sienas puošia meniškos nuotraukos, kurias dažnai pakeičia švenčių, proginių fotografijos.

Muziejaus įkūrėjas Stasio Balzeko pastangomis, Čikagos ir Vilniaus miestai susidraugavo ir pradėjo keistis meno parodomis. Tai labai svarbus įvykis Lietuvos jaunų ir kūrybingų žmonių gyvenime. Jiems atsidarė nauji keliai išeiti į platesnį pasaulį. Atvažiuojant į Ameriką, jie turi būti čia apgyvendinami. Muziejus ieško geradarių, kurie, turėdami nuosavybes, galėtų sudaryti geresnes sąlygas čia besilankantiems menininkams ir studentams.

Genealogijos skyrius, įsteigtas jauniausiojo Roberto Balzeko ir jo žmonos Jūlytės Balzekienės, labai sparčiai išaugo. Jų idėtas darbas jau atnešė labai gražių vaisių. Lietuvių kilmės žmonės iš visos Amerikos pradėjo domėtis savo seniai užmirštais gimimais. Jonas ir Jessie Daraškos organizuoja kelionę į Lietuvą ir ten padės žmonėms surasti, kur gimė ir augo senelių seneliai. Tai yra nepaprastai vertingas ryšys su savo kraštu.

Visiems darbas plėsti reikalingos nuolatinės lėšos. Lėšų reikia laukti ir iš visuomenės, kuri turi suprasti, koks svarbus šio muziejaus kultūrinis įnašas ne tik vienam miestui, bet ir visoje Amerikoje. Palikdami savo testamentuose dalį turto, jūs prisidėsite prie gyvo lietuvių kultūros pratęsimo šiame rašte. Šis muziejus yra verta dėmesio ir jūsų pinigines paramos vieta, nes čia nuolat vyksta kultūrinis gyvenimas, kuris įves ateities kartas į besikeičiantį pasaulį.

Gailutė Valiulienė

A.a. Leono Lendraičio atminimui artimieji ir pažįstami paaukojo \$415 Lithuanian Mercy Laik. Nuoširdžiai dėkojame aukotojams: dr. O ir dr. J. Daugirdas, A. Fleming, S. & R. Pickham, J. ir V. Grybauskas, V. ir A. Lauraitis, Stag Teachers Association, Oak Ridge School Staff, I ir A. Rimienė ir I. ir E. Užgiris. Auka padės gydyti senelius su akių ligomis.